

Integrale Veiligheid en Handhaving Haarlem 2017

Actieprogramma

Gemeente Haarlem, December 2016

Voorwoord	3
1. Integraal Veiligheid- en Handhavingsbeleid 2015 – 2018	4
1.1 Prioriteiten	4
1.2 Organisatorische borging van beleid en aanpak	5
1.3 Integrale samenwerking	5
2. Actualiteit: Trends en ontwikkelingen.....	7
3. Prioriteiten 2017.....	9
3.1 Prioriteit 1: Jeugd en Veiligheid.....	9
3.2 Prioriteit 2: High Impact Crimes	14
3.3 Prioriteit 3: Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie	16
3.4 Prioriteit 4: Woon- en adresfraude	20
3.5 Prioriteit 5: Ondermijning door georganiseerde criminaliteit	22
4. Overige strategische thema's 2017.....	24
4.1 Veilig Uitgaan.....	24
4.2 Veiligheid grote evenementen	26
4.3 Verbinding zorg en veiligheid	27
4.4 Branden en crises	30
4.5 Radicalisering.....	32
4.6 Fietsendiefstal en voertuigcriminaliteit	34
4.7 Samen Veilig Ondernemen.....	35
4.8 Overlast sportparken.....	37
4.9 Veiligheid gebouwen, gebruik en bestemmingsplannen	38
4.10 Controle precariobelasting.....	39
4.11 Veilig en integer werken.....	40
5. Financiën	41
Bijlage 1: Afkortingenlijst.....	42
Bijlage 2: Handhavingsprioriteiten per wijk	43

Voorwoord

Dit Actieprogramma is het derde Actieprogramma behorende bij de nota Haarlem: Veilige Stad! Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2015–2018. De beleidsnota beschrijft de strategische visie op veiligheid. Dit Actieprogramma geeft hier praktische invulling aan. Per thema zijn in dit Actieprogramma de acties en doelstellingen voor 2017 opgenomen. De acties, zoals deze in dit Actieprogramma zijn opgenomen, dragen bij aan de in de beleidsnota gestelde (kwalitatieve en kwantitatieve) doelstellingen. Voorafgaand hieraan worden de acties en bereikte resultaten vanuit het Actieprogramma 2016 besproken.

Net als in de vorige twee Actieprogramma's zijn er per thema gebiedsgerichte acties opgenomen in het kader van het gebiedsgericht werken. Per stadsdeel worden de relevante acties kort besproken. Voor het jaar 2018 zal het laatste Actieprogramma worden opgesteld behorende bij de nota Haarlem: Veilige Stad! Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2015-2018. In 2017 zal met de andere gemeenten uit de veiligheidsregio Noord-Holland en de politie een nieuw integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (2019–2023) worden voorbereid.

1. Integraal Veiligheid- en Handhavingsbeleid 2015 – 2018

1.1 Prioriteiten

In de nota Haarlem: Veilige Stad! Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2015–2018 is ervoor gekozen de prioritering vooral themagericht op te stellen en vervolgens per gebied de mate van inzet te bepalen. Daarmee kan goed worden aangesloten bij de ontwikkeling van de gebiedsprogramma's en kunnen onze veiligheidspartners, ondernemers en burgers van Haarlem gericht betrokken worden bij de invulling van de aanpak. De vijf prioriteiten die hierin zijn benoemd zijn: Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Leefbaarheid van wijken en buurten, Woon- en adresfraude en Ondermijning door georganiseerde criminaliteit.

(1) Jeugd en Veiligheid

Jeugd en veiligheid is al jaren een belangrijk thema in het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Een positief toekomstperspectief voor jongeren is voor henzelf van groot belang, maar ook voor de Haarlemse samenleving. Jeugdoverlast tast de leefbaarheid van wijken en buurten aan, en heeft een negatieve invloed op de veiligheidsgevoelens van Haarlemmers. De aanpak, het terugdringen en het voorkomen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit blijven daarom een van de belangrijkste prioriteiten binnen het integraal veiligheidsbeleid.

(2) High Impact Crimes

De term 'High Impact Crimes' wordt als verzamelnaam gebruikt voor misdrijven die – zoals de naam al zegt – grote impact hebben op het leven en welzijn van slachtoffers en hun omgeving. Hierbij gaat het om woninginbraken, straatroof, overvallen en (overige) geweldsdelicten. Dit zijn ingrijpende gebeurtenissen die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van mensen. Het totaal aantal HIC-delicten laat al een aantal jaar een dalende lijn zien, maar blijven de nadrukkelijke aandacht krijgen van de veiligheidspartners.

(3) Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie

Overlast en verloedering tasten de leefbaarheid van buurten en wijken aan. Dit heeft niet alleen nadelige gevolgen voor het gevoel van veiligheid, maar ook het uiterlijk aanzien van de stad en het welbevinden van burgers wordt hierdoor nadelig beïnvloed. Hierbij gaat het onder andere om overlast door afval, jeugdoverlast, honden(poep), parkeren, weesfietsen, autowrakken, terrassen en horeca en rijdend verkeer in voetgangersgebieden. Dak- en thuislozen is een aparte doelgroep die de laatste jaren in toenemende mate zorgt voor overlast in de buurt en meer aandacht vraagt van de veiligheidspartners.

Voor het verbeteren van de leefbaarheid in wijken en buurten wordt steeds meer een beroep gedaan op burgers. Burgers zijn de oren en ogen in de buurt die ervoor zorgen dat leefbaarheids- en veiligheidsproblemen vroegtijdig kunnen worden aangepakt of voorkomen. Burgerparticipatie wordt daarom steeds belangrijker en zal middels verschillende initiatieven verder worden versterkt.

(4) Woon- en adresfraude

Woon- en adresfraude kan zich op verschillende manieren manifesteren in een wijk en heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid. De gemeente is verantwoordelijk voor de basisregistratie van personen en adressen. Een onbetrouwbare basisregistratie faciliteert fraude bij belastingen, uitkeringen, toeslagen, leerplichtigen en maakt criminelen onzichtbaar. Oneigenlijk gebruik van panden (over-bewoning, oneigenlijke huur, hennepkwekerijen) leidt tot gevaarlijke, ongewenste situaties en overlast. Daarnaast legt woonfraude een extra druk op het schaarse woningbestand. Steeds vaker worden er signalen van dergelijke fraude opgevangen. Vanwege de grote gevolgen van woonfraude is het een landelijk punt van aandacht. Een betrouwbare basisregistratie kan een preventieve werking hebben op fraude met belastingen, uitkeringen en toeslagen. Het strakker reguleren van o.a. in- en uitschrijvingen vormt daarom een belangrijke pijler in de aanpak van woon- en adresfraude.

(5) Ondermijning door georganiseerde criminaliteit

Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnend effect op de samenleving. Met ondermijning wordt de gewelddadige en corrumperende onderwereld verbonden met de bovenwereld. Ondermijning doet zich onder andere voor op thema's als Outlaw Motorcycle Gang's (OMG's), illegale prostitutie, criminele samenwerkingsverbanden en georganiseerde hennepcultuur.

Naast de vijf prioriteiten zijn er nog een aantal strategische thema's benoemd. Deze worden verderop in het programma besproken.

1.2 Organisatorische borging van beleid en aanpak

De gemeente heeft de regie op het gebied van de lokale veiligheid. Vanuit die rol is het IVH 2015–2018 opgesteld. Ondanks dat het beleidsplan is opgesteld en vastgesteld door de gemeente betreft het een *integraal* beleidsplan waarin alle betrokken veiligheidspartners een eigen rol en verantwoordelijkheid hebben.

De afdeling Veiligheid & Handhaving van de gemeente heeft een centrale rol bij de invulling van het Actieprogramma. Deze rol is drieledig. Allereerst heeft de afdeling een regisserende rol. Daarnaast fungeert de afdeling als trekker van een groot deel van de in het Actieprogramma opgenomen thema's en actiepunten. Tenslotte is een deel van de uitvoering belegd bij de afdeling door inzet van gemeentelijke integrale handhavers en parkeerhandhavers. Om het informatie gestuurde handhaven vorm te geven wordt gewerkt volgens de "Plan-Do-Check-Act cyclus". Dit houdt in dat de uitkomsten van handhavingsactiviteiten input vormen voor bijstelling en aanpassing van beleid en uit te voeren procedures. Een dergelijke werkprocedure komt de effectiviteit en kwaliteit van de handhaving ten goede.

Per thema zijn effectindicatoren opgenomen. Bij het opstellen van het Actieprogramma zijn de cijfers over heel 2016 nog niet bekend. Daarom is bij de indicatoren gewerkt met een "prognose" over 2016 op basis van de gegevens die tot dan toe beschikbaar zijn.

1.3 Integrale samenwerking

Regionale samenwerking

Integrale samenwerking is een veel besproken begrip binnen de veiligheidsketen waarbij de verschillende veiligheidspartners met elkaar samenwerken bij de aanpak van veiligheidsproblemen en de optimalisering van de veiligheid. De samenwerking tussen de tien gemeenten in de regio Kennemerland vindt plaats in de Werkgroep Integrale Veiligheid (WIV). Integrale samenwerking tussen gemeenten, Openbare Ministerie (OM) en politie in de eenheid Noord-Holland vindt plaats in het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (SIV) en heeft geleid tot het eerste Integrale Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2015–2018 sinds de komst van de Nationale Politie. Naast het integrale meerjarenbeleidsplan, dat een looptijd van vier jaar kent, wordt jaarlijks een Uitvoeringsprogramma Veiligheid opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma wordt in het V10-overleg vastgesteld. Gedurende het jaar zal het V10-overleg de regie over de uitvoering op zich nemen en de werkzaamheden zullen ambtelijk worden gecoördineerd door het SIV.

De prioriteiten uit het Integrale Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2015–2018 sluiten aan op het lokale Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid 2015–2018. De zes prioriteiten uit het Integrale Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2015 – 2018 zijn: High Impact Crimes, Geweld (geweld in horeca, huiselijk geweld en geweld tegen mensen met een publieke taak), OGGZ-problematiek, Jeugd (jeugdoverlast en –criminaliteit plus alcohol- en drugsgebruik onder jongeren), Ondermijning door georganiseerde criminaliteit en radicalisering.

Lokale samenwerking

Op kleinere schaal wordt integraal samengewerkt in de lokale driehoek tussen politie, gemeente en OM. De inzet wordt bepaald op basis van de actuele situatie waardoor lokale inzet kan afwijken van landelijke prioriteiten.

Daarnaast vindt er samenwerking plaats met andere partijen als de Veiligheidsregio Kennemerland, enkele justitiële- en zorgpartners in het Veiligheidshuis (o.a. politie, OM, Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en Jeugd en Gezinsbeschermers), het Samenwerkingsverband Jeugd, de Omgevingsdienst IJmond, het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), Koninklijke Horeca Haarlem, City Management Groep, ondernemersverenigingen, wijkraden en welzijnsorganisatie Stichting DOCK. Deze samenwerking is van belang om op alle terreinen van veiligheid en handhaving de juiste expertise en ervaring te kunnen benutten.

2. Actualiteit: Trends en ontwikkelingen

Het Actieprogramma richt zich op die thema's die het komende jaar prioriteit hebben of een extra impuls nodig hebben. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen en aandachtspunten voor 2017 benoemd.

Verwarde personen

De aandacht voor de opvang, zorg en ondersteuning voor mensen die verward gedrag vertonen is de laatste jaren toegenomen. Landelijk geven diverse organisaties aan dat zij een toename zien van de problematiek van mensen die verward gedrag vertonen, zowel thuis als op straat. Ook in Haarlem is er een duidelijke stijging van het aantal meldingen verwarde personen.

Verbinding zorg en veiligheid

De verbinding tussen het sociaal- en veiligheidsdomein wordt steeds belangrijker. Hierdoor zal in 2017 vanuit veiligheid meer de verbinding worden gezocht met het sociaal domein. De aanpak van verschillende belangrijke veiligheidsthema's, zoals huiselijk geweld, nazorg ex-gedetineerden, jeugdcriminaliteit en verwarde personen is ondenkbaar zonder een goede samenwerking tussen beide domeinen. Op procesmatig- en op casusniveau wordt de samenwerking binnen de gemeente Haarlem tussen het sociaal en veiligheidsdomein daarom geïntensiveerd.

Plaatsing van statushouders

De grote vluchtelingenstroom richting Nederland en Europa lijkt enigszins te zijn gestabiliseerd. Er zijn de afgelopen tijd dan ook weinig nieuwe vluchtelingen in Haarlem bijgekomen die tijdelijk moesten worden opgevangen in een noodopvanglocatie. Om die reden is de Koepelgevangenis in 2016 gesloten als opvanglocatie voor vluchtelingen. De Boerhaavekliniek fungeert sinds november 2016 als woonlocatie voor statushouders en zal dat in 2017 ook blijven. Daarnaast zijn er in het gebouw Zijlweg 245 ook circa 70 jonge statushouders tijdelijk gehuisvest. In de loop van 2017 zullen op het Delftplein 160 woningen gerealiseerd worden waarvan de helft aan statushouders zal worden toegewezen.

Modernisering parkeren

De auto speelt een belangrijke rol in mobiliteit en draagt bij aan een individueel gevoel van vrijheid. In Haarlem groeit het aantal inwoners en bezoekers. Meer mensen betekenen ook meer auto's. Daardoor ervaren veel Haarlemlers op veel plekken een hoge parkeerdruk. Maatregelen zijn dan ook noodzakelijk om parkeren ook in de toekomst beheersbaar te houden. 'Moderniseren Parkeren' behelst een pakket aan maatregelen die bijdraagt aan een prettige, leefbare en toekomstbestendige stad, voor zowel bewoners, ondernemers als bezoekers. Een aantal van deze maatregelen is ook van invloed op de werkzaamheden van parkeerhandhavers, zoals: betaald parkeren op zondag, het digitaliseren van parkeerrechten waaronder de bezoekersschijven, het verlengen van gereguleerd parkeren in de vergunningsgebieden (van 21.00 naar 23.00 uur) en het vereenvoudigen van het uitbreiden van gebieden voor gereguleerd parkeren.

Overlast sportparken

De openbare toegankelijkheid van de Haarlemse sportparken heeft er mede toe geleid dat de overlast in de afgelopen jaren is toegenomen. Ongewenste bezoekers als hangjongeren en vandalen richten vernielingen aan op de sportparken. Daarnaast ondervinden omwonenden ook overlast van de sportaccommodaties zelf, zoals geluidsoverlast van bezoekers, parkeeroverlast en afval. Door deze ontwikkeling is ervoor gekozen om de overlast van sportparken en de aanpak hiervan als apart strategisch thema op te nemen.

Fietsendiefstal

In Haarlem is een stijging te zien van het aantal fietsendiefstallen. Het betreft voornamelijk (elektrische) fietsen die uit voortuinen gestolen worden (waarbij de fiets niet aan de grond of een ander object was vastgemaakt) en fietsen die op een niet beveiligde locatie (voornamelijk in het centrum) stonden gestald. In 2017 wordt er een plan van aanpak opgesteld om het aantal fietsendiefstallen te verminderen.

Bluswatervoorziening

(Mede) door vervanging van het waterleidingnetwerk door drinkwaterleidingbedrijf PWN is de bluswaterdekking in de toekomst niet langer dekkend. De VRK heeft hiervoor een repressieve oplossing in regionaal verband voorgesteld, welke meer kosteneffectief en toekomstbestendig is. Hiervoor dienen in 2017 keuzes te worden gemaakt.

Gebiedsgericht werken

In 2016 is het team van integrale handhavers gestart met het gebiedsgericht werken. Aan elke wijk is een handhaver gekoppeld die actief en veelvuldig in 'zijn' of 'haar' wijk aanwezig is. Daarbij worden zij ondersteund door middel van een wijkprofiel. In het wijkprofiel is informatie over de wijk opgenomen, waardoor handhaving informatie gestuurd kan worden ingezet. Tevens wordt in 2017 de verbinding en afstemming tussen beleid en uitvoering in het gebied versterkt. Het gebiedsgericht werken heeft als doel om de zichtbaarheid van de handhavers te vergroten en gericht te kunnen handhaven. Dit sluit aan bij de wens van de burger en zorgt voor een laagdrempelige manier om overlast of overige problematiek in de wijk bespreekbaar te maken en deze gezamenlijk aan te pakken.

Burgerparticipatie

Steeds vaker wordt van burgers gevraagd en verlangd dat zij betrokken zijn bij de omgeving waarin zij wonen, werken of recreëren. Een actieve bijdrage van burgers en samenwerking tussen overheid en burger zorgt voor extra ogen, oren en handen om veiligheidsproblemen vroegtijdig aan te pakken of te voorkomen. Burgerinitiatieven die de veiligheid vergroten worden ondersteund en waar nodig worden leges gecompenseerd.

Om burgers actief te betrekken zijn in 2016 meerdere buurt-whatsappgroepen gestart. Het initiatief voor het opstarten van de whatsappgroepen ligt bij de burgers, waarbij de gemeente faciliteert door middel van het plaatsen van borden. Daarnaast wordt in 2017 bekeken hoe Haarlemmers invloed kunnen uitoefenen op de veiligheidsprioriteiten in hun buurt of wijk. Dit is mede aangekondigd in de motie 'Veiligheid: ook dat doen we samen' van 10 november 2016.

3. Prioriteiten 2017

3.1 Prioriteit 1: Jeugd en Veiligheid

Jeugdoverlast tast de leefbaarheid van buurten en wijken aan. Dit heeft gevolgen voor het gevoel van veiligheid van Haarlemmers. De aanpak, het terugdringen en het voorkomen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is daarom één van de geprioriteerde thema's in het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Het terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen in het integrale veiligheidsbeleid. Dit heeft er mede toe geleid dat de jeugdgroep Delftwijk is verdwenen uit het straatbeeld. Dankzij een integrale en persoonsgerichte aanpak is de overlast van deze jeugdgroep gestopt. In Noord en Centrum is het afgelopen jaar rustig gebleven als het gaat om de overlast op het gebied van jeugd. De jeugdoverlast vindt het meest plaats in Oost en Schalkwijk. In Oost is door de politie een groepsscan gemaakt. Op basis hiervan wordt in 2017 besloten op welke jongeren een integrale aanpak gaat plaatsvinden. In Schalkwijk is sprake van een netwerkverband jeugd: een grote groep jongeren die in wisselende samenstelling bij elkaar komt.

Om dit netwerkverband effectief aan te kunnen pakken is er ingezet op een meer integrale aanpak waar op- en afschaling plaatsvindt naar gelang de problematiek.

Ten behoeve van een succesvolle integrale aanpak van de jeugdoverlast moet de aanpak gericht zijn op de groep, het individu én het domein (de wijk). De integrale aanpak van overlastgevende en criminele jeugd vindt plaats onder regie van de gemeente waarbij nauw wordt samengewerkt met de politie en het Veiligheidshuis. De politie zet veel capaciteit in op de aanpak van jeugd, waarbij ook onopvallende eenheden worden ingezet. Ook het OM en het Samenwerkingsverband Jeugd zijn essentiële ketenpartners. Onder regie van de afdeling Veiligheid en Handhaving van de gemeente Haarlem wordt in de Jeugdgroepoverleggen (JGO's) Noord, Centrum-Zuidwest en Oost en in het kernteam Schalkwijk in samenwerking met onder andere politie, CJG-coaches, integrale handhavers én jongerenwerkers en straathoekwerkers uit het Samenwerkingsverband Jeugd de integrale aanpak van jeugdoverlast en jeugdgroepen vormgegeven, uitgevoerd en gemonitord. Deze aanpak is vanaf september 2015 gestart in Schalkwijk en wordt in 2017 verbreed naar alle stadsdelen.

Ten behoeve van de persoonsgerichte aanpak van de jongeren uit het netwerkverband Schalkwijk wordt een plan van aanpak opgesteld met aandacht voor de verschillende leefdomeinen, waaronder dagbesteding. De afgelopen jaren is onder meer ingezet op het koppelen van onze doelgroep aan mentoren in het bedrijfsleven via het Mentorenproject Time2ShineXL, uitgevoerd door Bedrijf en Samenleving Haarlem en Omgeving. Dit project wordt in 2017 gecontinueerd. In 2017 zal eveneens worden ingezet op een aantal specifieke re-integratie-projecten, uitgevoerd door onder andere aanbieders zoals Phoenix en Agros, waarbij onder andere personen met een bijstandsuitkering begeleid worden naar herintreding op de arbeidsmarkt.

Veel jongeren gaan in hoger beroep om een eventuele straf te vertragen. Om die reden heeft het OM voor Haarlem een zogenaamde ‘fast lane’ ingesteld. Dit betekent dat deze zaken snel op zitting komen bij het Hof. Daarnaast is er het afgelopen jaar in het kader van wijkgericht handhaven ingezet op het verhogen van de meldingsbereidheid omtrent jeugdoverlast in Schalkwijk. De verwachting is dan ook dat het aantal jeugdoverlastmeldingen bij de gemeente in 2017 hoger zal liggen dan in het jaar daarvoor.

Bestuurlijk Interventie Team (BIT)

Binnen de groep ‘rode’ jongeren zit een groep jongeren waarbij de inzet van de sociale partners onvoldoende effect heeft. De jongeren laten geen gedragsverandering zien, werken niet of onvoldoende mee aan het sociaal aanbod en continueren hun overlastgevende, criminele of ondermijnende gedrag. Deze jongeren zijn niet ontvankelijk voor hulpverlening, hebben status en impact in de wijk en wanen zich onaantastbaar.

In zo’n geval wordt er onder meer een integraal huisbezoek afgelegd door het BIT-team. Dit gebeurt onder regie van de gemeente Haarlem én in nauwe samenwerking met politie, het OM en andere partners zoals de Belastingdienst.

Bij deze aanpak wordt niet alleen ingezet op de overlastgevende of criminele jongere, maar ook op de kring rondom de jongere. Dit zijn personen in het netwerk van de jongere die hem faciliteren bij zijn overlastgevende- of ondermijnende gedrag. In 2017 wordt eerst gestart met 6 casussen om ervaring op te doen met het BIT-team. Dit is een nieuw instrument wat verder ontwikkeld zal worden.

Motie Veiligheid Schalkwijk: “Intensivering aanpak overlast en criminaliteit in Schalkwijk”

De extra financiële impuls van €200.000,- voor de aanpak van overlast en criminaliteit in Schalkwijk wordt in 2017 gecontinueerd conform de uitvoering van de motie uit 2015. Dit betekent dat er vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) 1,5 fte extra beschikbaar is gesteld voor het kernteam Schalkwijk. Ook vindt er extra inzet plaats van Straathoekwerk in Schalkwijk en wordt er een extra (financiële) impuls gegeven aan wijkinitiatieven in Schalkwijk, zoals het Buurtouderproject.

Jeugd en alcohol

De gemeente heeft een centrale rol in het toezicht op alcoholgebruik onder jongeren, en dan voornamelijk alcoholgebruik onder 18-minners. Hierbij hanteert de gemeente een lik-op-stuk-beleid: alcoholgebruik onder de 18 jaar wordt altijd bestraft middels het DOM-project. Hierbij wordt de jongere doorverwezen naar bureau HALT of wordt er een bestuurlijke strafbeschikking opgelegd. Middels het DOM-project zijn er in 2016 23 HALT-verwijzingen geweest en is er 39 keer een bestuurlijke strafbeschikking opgelegd¹. Daarnaast wordt in het kader van het Actieprogramma ‘Veilig Uitgaan’ gedurende 26 horecanachten per jaar onder andere gecontroleerd op alcoholgebruik onder de 18 jaar. Tevens wordt er tijdens evenementen extra ingezet op alcoholgebruik onder 18-minners. Eveneens wordt er in de directe omgeving van supermarkten gecontroleerd op het wederverstrekken van alcohol en worden jeugdhotsspots extra gecontroleerd. Voor 2017 staan er ook twee controle momenten gepland waarbij paracommerciële instellingen (voornamelijk sportverenigingen) o.a. gecontroleerd worden op alcoholverkoop aan jongeren onder de 18 jaar.

Stadsbreed wordt overlast van jeugd aangepakt door middel van het ‘gele kaarten project’. Indien jongeren overlast veroorzaken krijgen zij middels een gele kaart een waarschuwing. Als zij binnen een jaar opnieuw voor overlast zorgen worden zij direct doorverwezen naar bureau HALT. De jongeren kunnen er ook voor kiezen om middels een bestuurlijke strafbeschikking een

¹ Deze aantallen komen uit de periode januari tot en met oktober 2016. Ten tijde van het schrijven van dit Actieprogramma zijn de cijfers van november en december 2016 nog niet bekend. De verwachting is dat het werkelijke aantal HALT-verwijzingen en bestuurlijke strafbeschikking in het kader van het DOM-project daarom hoger zal liggen.

boete te betalen. De verwachting is dat er in 2016 145 gele kaarten zullen worden uitgedeeld en slechts in 8 gevallen zal worden doorverwezen naar bureau HALT (tweede gele kaart). Slechts een klein deel van de jongeren veroorzaakt dus opnieuw overlast nadat zij hun eerste gele kaart hebben gekregen. Er lijkt daarom een preventieve werking uit te gaan van het gele kaarten project.

Ten behoeve van een rustige jaarwisseling zijn afgelopen jaar waarschuwingsbrieven verstuurd naar personen die een risico vormden en is er in een aantal gevallen tijdens de jaarwisseling een last onder dwangsom opgelegd. Deze aanpak wordt opnieuw ingezet tijdens de jaarwisseling 2016/2017.

Algemene doelstelling 2017

Het terugdringen van jeugdoverlast en -criminaliteit. De vernieuwde aanpak wordt uitgerold in de gehele stad.

Effectindicator	Bron ²	Historie		Prognose ³	Streefwaarden ⁴	
		2014	2015	2016	2017	2018
Meldingen jeugdoverlast	Politie	1592	1389	1470	1325	1190
Meldingen jeugdoverlast Schalkwijk		377	382	548	495	445
Meldingen jeugdoverlast	Gemeente	254	277	448	500 ⁵	450
Gele kaarten		68	151	145	130	115
Boetes jeugd alcohol (18 minners)		7	46	54	50	45
% respondenten dat aangeeft dat overlast van groepen jongeren in hun buurt vaak voorkomt	Omnibus ⁶	13%	18%	n.n.b.	15%	13%
% respondenten (inwoners Schalkwijk) dat aangeeft zich in de eigen woonbuurt (zeer) veilig te voelen		59%	60%	n.n.b.	61%	62%
% respondenten dat aangeeft dat overlast van groepen jongeren meer aandacht moet krijgen		17%	19%	n.n.b.	17%	15%
Deelthema	Aspect	Acties 2017				

² De bron verwijst naar de plaats waar registratie plaats vindt. Dit houdt niet per definitie in dat deze als enige eindverantwoordelijk is voor het resultaat.

³ Aangezien het Actieprogramma eerder is opgesteld in 2016, zijn er in de tabel prognoses voor eind 2016 opgenomen. Deze prognose kan afwijken van de realisatie eind 2016.

⁴ Streefwaarde betreft het gewenste en nagestreefde doel om te behalen. Dit kan afwijken van de trend die zich voordoet.

⁵ Doordat er wordt ingezet op het verhogen van de meldingsbereidheid omtrent jeugdoverlast is de verwachting dat het aantal gemeentemeldingen in 2017 hoger zal liggen dan in 2018. In 2018 zal weer worden gestreefd naar een daling in het aantal gemeentemeldingen.

⁶ Ten tijde van het schrijven van dit Actieprogramma waren de Omnibusresultaten nog niet bekend. Doordat het Omnibus een keer per jaar wordt uitgevoerd kan er geen prognose worden gegeven.

Aanpak overlastgevende en criminele jeugd	Regierol gemeente	■ Inzet “Samenwerkingsverband Jeugd” ■ Vaststellen vernieuwd privacyconvenant Jeugd met samenwerkingspartijen ■ Doorontwikkeling jeugdgroepenoverleggen en aanpak jeugd Schalkwijk ■ Vormgeven, uitvoeren en monitoren persoonsgerichte aanpak op de individuele overlastgevende jongeren, door inzet van de netwerkcoördinator jeugd en in afstemming met het Veiligheidshuis Kennemerland ■ Doorontwikkeling van het project rolmodellen: creëren van een informeel netwerk onder jongeren om de moeilijke doelgroep te bereiken ■ Verbeteren informatiepositie jeugd door verbetering van digitalisering werkprocessen ■ Voortzetten van extra inzet CJG-coaches voor Schalkwijk, extra straathoekwerk in Schalkwijk, extra inzet buurtouders of andere wijkinitiatieven ■ Inzet gemeentelijke integrale handhaving op o.a. jeugd-hotspots ■ Borging aansluiting jeugdgroepenaanpak met (breed) Transitie Sociaal Domein en (specifiek) inzet Sociale Wijkteams (incl. CJG-coaches) ■ Borging aansluiting jeugdgroepenaanpak met gebiedsprogramma GOB 2017 ■ Continuering uitvoering Mentorproject Time2Shine XL door Bedrijf en Samenleving ■ Groepsscan jeugdgroepen door politie ■ Inzet van re-integratieprojecten, door Agros en/of Phoenix
Individuele probleemjongeren	Inzet (o.a. informatie en advies) in het Veiligheidshuis Kennemerland	■ Inzet Netwerkcoördinator Jeugd ■ Agendering overige complexe casuïstiek in weegploegen 24-min en 24-plus
	Regisseren van persoonsgerichte aanpak	■ Vormgeven persoonsgerichte aanpak jeugd wordt gecontinueerd ■ Inzet bestuurlijke maatregelen omtrent jaarwisseling in afstemming met politie en het OM
Overlastlocaties	Regisseren domeingerichte aanpak overlastlocaties	■ Inzet gemeentelijke integrale handhavers en politie op jeugd-hotspots ■ Treffen van fysieke maatregelen na afstemming in kernteam leefbaarheid & veiligheid en/of andere maatregelen om overlast tegen te gaan.
Jeugd, alcohol en drugs	Aanpak overlast van alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte, uitgaansgebieden en/of uitgaansgelegenheden	■ Actieprogramma Veilig Uitgaan ■ Inzetten op hotspots ■ Handhavingsacties in samenwerking met politie tijdens evenementen ■ Contoleren sportverenigingen op schenking alcohol aan 18-minners

Veiligheid in en om scholen (VIOS)	Project VIOS	■ Scholen nemen initiatief tot actualisering van de samenwerkingsafspraken ■ Deelname aan de werkgroep VIOS
------------------------------------	--------------	--

Gebiedsgerichte acties	
Centrum	• Handhaving jeugdoverlast op hotspots (de opvallende locaties n.a.v. meldingen). • Continuering extra inzet in Raaksgebied en bij parkeergarages en in de buitenring van het Centrum tijdens horecanachten. Dit in combinatie met handhaving op alcoholgebruik van jongeren onder de 18 jaar, ook bij evenementen.
Noord	• Handhaving jeugdoverlast op hotspots, met name bij basisschoolterreinen, het van der Aartspark en het gebied rond voormalig FC Haarlem stadion.
Oost	• Analyse en uitvoering integrale aanpak jeugdoverlast op wijk-, groeps- en individueel niveau door JGO oost. • Versterken sociale verbinding tussen wijkbewoners en sportaccommodatie DSK.
Zuid- West	• Handhaving jeugdoverlast op hotspots, met name bij speeltuinvoorzieningen en sportaccommodaties (Geel-Wit, HFC en Alliance) en ook bij de parkeergarages.
Schalkwijk	• Uitvoering integrale aanpak overlastgevende en criminele jeugd door kernteam jeugd Schalkwijk op wijk-, groeps- en individueel niveau waaronder inzet van het bestuurlijk interventieteam en specifiek aandacht voor Europawijk. • Handhaving jeugdoverlast op hotspots waaronder extra aandacht voor de Europawijk, waarbij zal worden gehandhaafd op het samenscholingsverbod (alleen politie is hiervoor bevoegd). • Het project “buurtouders” wordt benut t.b.v. de signalering en terugdringing van jeugdoverlast en –criminaliteit in de buurt.

3.2 Prioriteit 2: High Impact Crimes

De term 'High Impact Crimes' (HIC) wordt als verzamelnaam gebruikt voor misdrijven die – zoals de naam al zegt – grote impact hebben op het leven en welzijn van slachtoffers en hun omgeving. Hierbij gaat het om woninginbraken, straatroof, overvallen en overige geweldsdelicten.

Al een aantal jaar is er een dalende trend zichtbaar in het totaal aantal HIC-delicten. Er is integraal veel inzet gepleegd in het terugdringen van het aantal HIC-delicten en dat laat zich terugzien in de cijfers. Voornamelijk het aantal woninginbraken is fors gedaald in vergelijking met vorig jaar. De meeste inbraken worden gepleegd aan de zuidoostelijke kant van Haarlem: Schalkwijk en Haarlem-Oost zijn verantwoordelijk voor ongeveer 45% van het totaal aantal geregistreerde woninginbraken. Haarlem-Centrum (inclusief Leidsebuurt, Ramplaankwartier en Haarlemmerhout) staat op een tweede plaats met ongeveer 30%, gevolgd door Haarlem-Noord met 25%. Het aantal overvallen is licht gestegen. In de meeste gevallen gaat het om een overval op een bedrijf en eenmaal was er sprake van een overval op een woning. Het totaal aantal straatroven is redelijk gelijk gebleven. In de meeste gevallen gaat het om tasjes-, telefoon- of kettingroof. Maaltijdbezorgers vormt een aparte groep die vaker slachtoffer is van straatroof. Meestal moeten de maaltijdbezorgers hun portemonnee afstaan en in sommige gevallen wordt ook de maaltijd meegenomen. Het totaal aantal geweldsdelicten is licht gestegen in vergelijking met het voorgaande jaar. Het centrum van Haarlem en de omgeving rond het station van Haarlem zijn hotspots waar het gaat om geweldsdelicten.

Algemene doelstelling 2017

Terugdringen van het aantal High Impact Crimes en overige geweldsdelicten.

Effectindicator	Bron	Historie		Prognose	Streefwaarden	
		2014	2015	2016	2017	2018
Totaal HIC en geweld	Politie	1674	1357	1153	1035	930
Woninginbraken		773	648	400	360	325
Overvallen		16	8	11	10	9
Straatroven		44	36	35	32	28
(overige) geweldsdelicten		841	665	707	635	570

Deelthema	Acties 2017
High Impact Crimes	■ Deelname regionale werkgroep Woninginbraken, Overvallen en Straatroof ■ Deelname Project Bestuurlijke Informatie Justitiabelen (BIJ) ter beoordeling en voorkomen van maatschappelijke onrust na terugkeer delinquenten ■ Inzet zorgplan overvallen ■ Inzet op meer bewustwording woninginbraken d.m.v. woninginbraakpreventiecampagne ■ Inzet Buurtauto t.b.v. woninginbraakpreventie ■ Informatiebijeenkomsten voor burgers over woninginbraakpreventie ■ Promotie Burgernet ■ Stimuleren burgerparticipatie ■ Digitaal Opkopers Register (DOR) ■ Inzet van buurt-Whatsappgroepen ten behoeve van signalering van en informering over verdachte situaties in de leefomgeving

	■ Voortzetten pilot Veilig Wonen
Veiligheidshuis Kennemerland	■ Persoonsgerichte aanpak (potentiële) HIC-plegers en andere complexe casuïstiek

Gebiedsgerichte acties	
Oost	• Handhaven op hotspots HIC door o.a. extra inzet buurtauto en donkere dagen campagne
Schalkwijk	• Handhaven op hotspots HIC door o.a. extra inzet buurtauto en donkere dagen campagne

3.3 Prioriteit 3: Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie

Met merendeel van de Haarlemmers wil dat hun buurt schoon, heel en veilig is. Overlast en verloedering tasten de leefbaarheid van de Haarlemse buurten en wijken aan. Dit heeft niet alleen gevolgen voor het uiterlijk aanzien van de stad, maar ook voor het veiligheidsgevoel (de subjectieve veiligheid) van burgers. Bij aantasting van het uiterlijk aanzien betreft het voornamelijk fysieke overlast zoals afval, jeugdoverlast, honden(poep), parkeren, fietsen, autowrakken en terrassen en horeca. Naast fysieke overlast kan het ook gaan om sociale overlast. Dit betreft dan voornamelijk overlast van huiselijke twisten, overspannen verwarde personen en daklozen op straat. De overlast van verwarde personen en de overlast van zwervers laten in Haarlem de laatste jaren een stijging zien. De aanpak van hiervan verdient de komende jaren daarom extra aandacht. Om die reden is de aanpak van deze doelgroepen ondergebracht in een apart strategisch thema: verbinding tussen zorg en veiligheid (paragraaf 4.3).

Fysieke overlast

De integrale handhavers worden ingezet op verschillende fysieke overlastthema's die stadsbreed worden aangepakt. In het centrum is in 2016 veel ingezet op de terugdringing van overlast door dak- en thuislozen. Hierin wordt nauw samengewerkt met Alpha security. Met name in en rond parkeergarages worden de nodige maatregelen getroffen. Zo zijn in 2016 de nooduitgangen van de Raaksparkeergarage afgesloten. Tevens worden alle parkeergarages in de binnenstad dagelijks gecontroleerd. Daarnaast is overlast van zwerv- en illegaal aangeboden afval een thema waar intensief op wordt gehandhaafd. In samenwerking met Spaarnelanden wordt drie keer per week gecontroleerd op afval op hotspots in de gehele stad. Ook de Havendienst is een samenwerkingspartner voor de aanpak van afvaloverlast. In de binnenstad worden in 2017 o.a. ondergrondse afvalcontainers gerealiseerd waar de pleziervaart gebruik van kan maken. Het groot aantal fietsen in de stad zorgt ook voor fietsenoverlast. De gemeente handhaaft op verkeerd gestalde fietsen. Met name rond het station is hier in 2016 flink op ingezet. Hierdoor is de overlast enorm afgenomen. Andere thema's waar integrale handhavers o.a. op worden ingezet zijn: fietsenoverlast in voetgangersgebieden, straatmuzikanten, uitstallingen, terrassen en horeca en het Digitaal Opkopingsregister (DOR).

Gezamenlijk voeren integraal- en parkeerhandhaving, in samenwerking met de politie, controles uit op rijdend verkeer. Zo wordt middels het project 'Herriestoppers' overlast en/of gevaarstelling door luidruchtige brom- of snorfietsen aangepakt. In het centrum worden structurele controles op rijdend verkeer in voetgangersgebieden uitgevoerd. In de overige stadsdelen worden controles uitgevoerd indien nodig. Daarnaast zijn er overtredingen waar parkeerhandhavers op controleren om de parkeeroverlast in de (binnen)stad beheersbaar te houden, waaronder controles op parkeren in vergunningsgebieden en controles op allerlei vormen van parkeeroverlast (parkeren op de stoep, doorgaande weg, dubbel parkeren, parkeren op invalideplek zonder invalidekaart etc.). Naast de reguliere controles op parkeeroverlast wordt er extra gecontroleerd en gehandhaafd op hotspots zoals sportparken en supermarkten. In de ochtenduren is er in de gebieden rond basisscholen vaak sprake van parkeeroverlast. Hier wordt vanuit handhaving strikt op toegezien en waar nodig gehandhaafd. Daarnaast wordt er extra gecontroleerd tijdens grootschalige evenementen in de stad zoals Bevrijdingspop.

Met de aanpak van de fysieke en sociale overlast wordt als doel gesteld om zowel de leefbaarheid van wijken te verbeteren als het veiligheidsgevoel van burgers te vergroten. Alle 21 wijken hebben in het kader van gebiedsgericht werken een eigen integraal handhaver die zichtbaar in de wijk aanwezig is. Hierdoor is er ook beter zicht op de problematiek in de wijk. In bijlage 2 zijn per wijk de belangrijkste overlastthema's opgenomen. Op deze overlastthema's zal in 2017 vanuit handhaving extra inzet worden gepleegd.

Burgerparticipatie

De betrokkenheid van burgers was in 2016 goed te zien in de Whatsapp Buurtpreventiegroepen die zijn opgestart in Haarlem. In Noord, Zuidwest en Schalkwijk zijn meerdere groepen opgestart waarbij het initiatief bij de burgers ligt en waarbij de gemeente faciliteert door middel van het plaatsen van borden. De verwachting is dat het aantal initiatieven op gebied van buurtpreventie zullen toenemen. De mogelijkheid tot het faciliteren ervan blijft in stand. Verder worden burgers actief betrokken waar het kan en kunnen veiligheidsbevorderende projecten gefaciliteerd worden door middel van het compenseren van leges. In 2017 wordt uitvoering gegeven aan de Motie 'Veiligheid: ook dat doen we samen' door een plan van aanpak op te stellen waarin bekeken wordt hoe burgers ook betrokken kunnen worden bij de prioritering van de politie en handhaving in hun wijk.

Algemene doelstelling 2017

Leefbaarheid van wijken verbeteren door de aanpak van fysieke en sociale overlast en het bevorderen van het veiligheidsgevoel, mede door middel van burgerparticipatie.

Effectindicator	Bron	Historie		Prognose	Streefwaarden	
		2014	2015	2016	2017	2018
Fysieke kwaliteit						
Vernielingen openbare gebouwen	Politie	29	25	20	18	16
Overige vernielingen/baldadigheid		731	637	577	520	465
% Haarlemmers dat aangeeft dat gemeente/politie meer aandacht moet hebben voor overlast van..						
Hondenpoep	Omnibus	33%	37%	n.n.b.	33%	30%
Afval/vuil op straat		37%	44%	n.n.b.	40%	35%
Parkeren		26%	23%	n.n.b.	21%	20%
Cijfer burger over kwaliteit van de openbare ruimte (schaal: 1-10)	Omnibus	6,6	Niet bekend ⁷	n.n.b.	6,8	7,0
Sociale kwaliteit						
Burenruzie	Politie	351	301	301	270	245
Huiselijke twist		336	221	215	195	175
% Haarlemmers dat het (helemaal) eens is met de stelling dat...						
Mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan	Omnibus	74%	76%	n.n.b.	78%	80%
% Haarlemmers dat deelneemt aan Burgernet	VRK	7,5%	7,8%	8,1%	9%	10%
Subjectieve veiligheid						
% Haarlemmers dat Haarlem een (zeer) veilige stad vindt	Omnibus	81%	80%	n.n.b.	82%	83%
% Haarlemmers dat aangeeft dat de binnenstad van Haarlem (zeer) veilig is		74%	74%	n.n.b.	76%	77%
% Haarlemmers dat zich in eigen woonbuurt (zeer) veilig		81%	80%	n.n.b.	81%	82%

⁷ In het Omnibusonderzoek 2015 is deze vraagstelling niet opgenomen, maar in het Omnibusonderzoek 2016 zal deze wel weer worden opgenomen.

voelt						
	Centrum		89%	85%	n.n.b.	87%
	Zuid- West		93%	93%	n.n.b.	93%
	Oost		67%	69%	n.n.b.	71%
	Noord		89%	87%	n.n.b.	89%
	Schalkwijk		59%	60%	n.n.b.	63%
% Haarlemmers dat 's avonds liever thuis blijft			13%	12%	n.n.b.	11%
% Haarlemmers dat vindt dat enge plekken meer aandacht moeten krijgen			7%	6%	n.n.b.	5%

Deelthema	Acties 2017
Terugdringen fysieke en sociale overlast	■ Informatie-gestuurde handhaving op de verschillende thema's: o.a. afval, jeugd, dak- en thuislozen, terrassen, uitstallingen, hondenpoep, parkeren, rijdend verkeer ■ Verwijderen van weesfietsen en fietswrakken d.m.v. bestuursdwangprocedure ■ Aanpak parkeeroverlast
Gebiedsgericht werken	■ Gebiedsgericht werken door wijkhandhavers door zichtbaar te zijn in de wijk en netwerk in de wijk op te bouwen ■ Het opstellen van wijkcontracten in samenwerking met burgers ■ Participeren in gebiedsgerichte overleggen leefbaarheid en veiligheid
Burgerparticipatie	■ Burgers actief betrekken bij de aanpak van leefbaarheid- en veiligheidsproblemen in een wijk ■ Voortzetten van buurt-Whatsappgroepen ■ Aansluiten bij de gemeentebrede aanpak burgerinitiatieven ■ Kosten van leges compenseren t.b.v. veiligheidsbevorderende projecten vanuit afdelingsbudget ■ Ontwikkelen plan van aanpak voor betrokkenheid van burgers bij prioritering van politie en handhaving in de wijk

Gebiedsgerichte acties

Op basis van informatie gestuurd handhaven wordt de inzet per stadsdeel en overlastvorm bepaald. Op deze manier kan er gehandhaafd worden op de handhavingsthema's waar het op dat moment nodig is. Dit betekent dat er niet alleen repressief wordt gehandhaafd, maar ook preventief. Daarnaast wordt het wijkgericht handhaven voortgezet waarbij handhavers zichtbaar zijn in de wijk en beschikken over een breed netwerk.

Centrum	• Handhaving op overlast van dak -en thuislozen waarbij o.a. de nieuwe 24-uursopvanglocatie voor deze doelgroep constant zal worden gemonitord volgens het beheersconvenant. Daarnaast gaat er ook extra aandacht uit naar dak- en thuislozen en overige verwarde personen die zich begeven in de stad. • Handhaving op fietsoverlast en overige overlast rondom het Stationsplein worden gecontinueerd, evenals de handhaving bij de nieuwe fietsflat op het Kennemerplein. • Parkeren, rijdend verkeer in de voetgangersgebieden, afval en uitstallingen zijn ook belangrijke overlastthema's in het centrum waarbij parkeer- en integraal handhavers samen optrekken voor een daadkrachtige aanpak. • Handhaven parkeeroverlast bij basisscholen: Openbare Basisschool de Kring
----------------	---

Noord	• Inzet voor project Lelie welke zich richt op de verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in drie wijken in Noord (Frans Hals-, Transvaal- en Patrimoniumbuurt). • Rijdend verkeer in de voetgangersgebieden is een veelvoorkomend overlastthema in Noord (Marsmanplein en omgeving Generaal Cronjéstraat) waar op zal worden gehandhaafd. • Handhaven parkeeroverlast bij basisscholen: Willem van Oranjeschool, Koningin Emmaschool, Basisschool de Ark, Openbare basisschool de Zonnewijzer, Openbare basisschool Ter Cleef, Dr H. Bavinckschool en Daaf Geluk School.
Oost	• In het wijkraadsoverleg wordt met burgers besproken wat er leeft qua thema's van leefbaarheid en veiligheid en hoe dit (gezamenlijk) aan te pakken. • In het Reinaldapark zal handhaving extra worden ingezet i.v.m. cumulatie van overlastvormen zoals hondenoverlast, jeugdoverlast, rijdend verkeer e.d. • Handhaven parkeeroverlast bij basisscholen: Openbare basisschool de Zuiderpolder.
Zuid- West	• De Haarlemmerhout verdient extra aandacht, voornamelijk in de zomermaanden. Dan wordt hier veel gerecreëerd, wat geregeld samengaat met vandalisme, vervuiling en overige overlast. • In pand 245 aan de Zijlweg is sprake van multiproblematiek door overlastgevende groepen die hier wonen/verblijven. Deze locatie zal extra worden gemonitord. • Handhaven parkeeroverlast bij basisscholen: Hannie Schaft School, Openbare Basisschool de Peppelaer en Openbare basisschool Beatrix.
Schalkwijk	• Het project "buurtouders" wordt benut t.b.v. de signalering van overlast en criminaliteit in de buurt, evenals het initiatief van de buurt-Whatsappgroep. • Handhaving jeugdoverlast op hotspots waaronder extra aandacht voor de Europawijk, waarbij zal worden gehandhaafd op het samenscholingsverbod (alleen politie is hiervoor bevoegd). • In Schalkwijk wordt het 4-wijkradenoverleg benut om, samen met bewoners, de problemen die spelen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid te bespreken en aan te pakken.. • De Boerhaavekliniek in Schalkwijk is in 2017 een locatie waar statushouders worden geplaatst. Dit zal dan ook een aandachtspunt vormen voor veiligheid en handhaving. • De Molenplas is een locatie waar, voornamelijk in de zomermaanden, veel wordt gerecreëerd. Dit gaat meer dan eens samen met een cumulatie van overlastvormen. Handhaving zal in samenwerking met de Havendienst extra inzetten op het terugdringen van overlast in dit gebied. • Handhaven parkeeroverlast bij basisscholen: O.B.S. de Piramide, Basisschool de Wadden, de Molenwijk Dalton en Basisschool de Meer.

3.4 Prioriteit 4: Woon- en adresfraude

Een vorm van fraude die steeds meer wordt gesignaleerd door veiligheidspartners betreft woon- en adresfraude. Ondermijning speelt hierin een grote rol, waarbij vermenging van boven- en onderwereld plaatsvindt. Dit is een omvangrijk probleem, waar steeds beter zicht op is en waarvan de gevolgen op diverse terreinen duidelijk worden. Een niet juiste inschrijving in de Basisregistratie Persoonsgegevens kan gebruikt worden voor het onterecht aanvragen van toeslagen en uitkeringen. Daarnaast vormt woonfraude een voedingsbodem voor allerlei vormen van (fysieke en sociale) overlast die de leefbaarheid aantasten.

Sinds 2015 is Haarlem één van de koplopergemeentes binnen het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. In opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit gestart met als doel de kwaliteit van Basisregistratie Personen te verhogen en de aanpak van adresfraude met risicogericht onderzoek mogelijk te maken. Deze twee sporen helpen elkaar; een hoge adreskwaliteit helpt fraude te voorkomen en de fraudeaanpak op basis van risicogericht adresonderzoek verhelpt adresfouten. Naar schatting staan er in Haarlem circa 3000 mensen niet op het juiste adres ingeschreven.

In 2017 wordt de aanpak verder versterkt door samenwerking met het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG. Met ondersteuning van dit Kenniscentrum kan nog scherper risicogericht worden gecontroleerd op woon- en adresfraude.

In 2016 zijn door gemeente Haarlem circa 300 adressen bezocht. Het ministerie van BZK verstrekt een vergoeding voor van €70,- per afgerond onderzoek. De gemeente Haarlem is benoemd als ambassadeur voor het verder uitrollen van dit project binnen de regio. Naast de aanpak van de fraudeurs wordt bij de aanpak van woon- en adresfraude ook aandacht besteed aan de kwetsbare burger die onbewust slachtoffer is geworden van fraude of die in schrijnende situaties wordt aangetroffen.

In 2017 wordt het huidige woonfraudeteam omgevormd naar een multidisciplinair fraude team en wordt aangesloten bij de ontwikkeling van het Bestuurlijk Interventie Team.

Algemene doelstelling 2017

Signaleren, handhaven én voorkomen van woon- en adresfraude en zorg bieden aan de kwetsbare burger die slachtoffer is geworden van fraude of in schrijnende situaties wordt aangetroffen.

Effectindicator	Bron	Historie	Prognose	Streefwaarden	
		2015	2016	2017	2018
Terugdringen onrechtmatig bewoonde panden in de Waarderpolder	Gemeente, BRP	66	66	50	40
Aantal afgelegde huisbezoeken na signaal LAA	Project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	200	300	400	500
Aantal mutaties in BRP na onderzoek	Gemeente	25%	30%	40%	50%

Deelthema	Acties 2017
Project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)	Landelijke ontwikkeling ■ Verrichten van 500 adrescontroles n.a.v. signalen vanuit het project LAA ■ Vervullen ambassadeursrol voor het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit binnen de regio
Onrechtmatig gebruik van bedrijfspanden in Waarderpolder	Veiligheid en naleven bestemmingsplan ■ Verder uitrollen van het handhavingstraject; uitvoeren van hercontroles bij overtreders, uitdelen van waarschuwingsbrieven, opleggen van dwangsommen en het bestuurlijk handhavingstraject ■ Bemoedigen van inschrijvingen in bedrijfspanden door het blokkeren van de adressen voor bewoning
Rechtmatige verdeling corporatiewoningen	Doorstroming ■ Intensieve samenwerking tussen gemeente en de woningcorporaties om krachtig op te kunnen treden tegen woon- en adresfraude ■ Opnemen bestuurlijke boete m.b.t. onrechtmatige doorverhuur in huisvestingsverordening
Minder overlast door overbewoning	Veiligheid en leefbaarheid ■ Strengere controle bij inschrijving, zowel op persoon als op adres ■ Integrale handhavingsaanpak; inzet van expertise van woonfraudeteam bij (andere) ondermijnende acties
Strengere controle aan de poort	Kwaliteit Basisregistratie Personen (BRP) ■ Vergroten fraude-alertheid van de baliemedewerkers door middel van opleiding en training ■ Aanhouden van aangiftes en mutaties indien wordt getwijfeld aan de juistheid ■ Opnemen van aantekeningen in de basisregistratie bij verwonderadressen en -personen ■ Invoeren van digitale filters die risicosignalen herkennen

Gebiedsgerichte acties	
Noord	• In Noord is sprake van overbevolking en malafide huisjesmelkers. Hier zal mede door project Lelie ook in 2017 daadkrachtig tegen worden opgetreden
Oost	• In 2017 wordt gestart met het bestuurlijk handhavingstraject met als doel het terugdringen van onrechtmatige bewoning
Schalkwijk	• In Schalkwijk is sprake van schijnverlating ⁸ . Het project Bestuurlijk Interventieteam (BIT) zal in samenwerking met het Kenniscentrum voor Handhaving en Naleving hier mede voor worden ingezet.

⁸ Definitie Schijnverlating: getrouwde stellen, ouders van kinderen, of anderzijds geregistreerde partners schrijven zich apart van elkaar in terwijl er in werkelijkheid niets verandert aan de woonsituatie. Administratief wonen mensen gescheiden maar in werkelijkheid niet.

3.5 Prioriteit 5: Ondermijning door georganiseerde criminaliteit

Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnend effect op de samenleving. Met ondermijning wordt de gewelddadige en corrumperende onderwereld verbonden met de bovenwereld. Ondermijning doet zich onder andere voor op thema's als Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's), illegale prostitutie, cybercrime en georganiseerde hennepcultuur.

Vanuit de gemeente wordt via verschillende ondermijningsprojecten de georganiseerde criminaliteit bestreden. Ook heeft de gemeente bestuurlijke instrumenten (bijvoorbeeld het toepassen van de Wet BIBOB) tot haar beschikking om ondermijning tegen te gaan. In 2017 zal de toepassing van de Wet BIBOB worden uitgebreid naar gemeentelijke vastgoedtransacties. Daarnaast worden alle nieuwe horecazaken in de stad onderworpen aan een BIBOB-toets. De BIBOB-toets is een verplicht onderdeel van de aanvraag voor een Drank- en Horecaverunning. Tevens worden coffeeshops, kansspelvergunningen, fightevenementen en de prostitutiebranche onderworpen aan de Wet BIBOB.

Vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie wordt het Uitstapprogramma prostitutie tot eind 2017 financieel ondersteund. In de loop van 2017 zal het Uitstapprogramma prostitutie worden geëvalueerd. Aan de hand van deze evaluatie wordt in regionaal verband nagegaan of het programma in de gehele regio kan worden ingevoerd.

Vooruitlopend op de wijziging van de prostitutiewetgeving wordt het prostitutiehoofdstuk in de Algemene plaatselijke verordening (APV) ingrijpend gewijzigd. Hierdoor is er meer zicht op de hygiëne en veiligheid in de prostitutiebranche, waardoor misstanden kunnen worden voorkomen.

Aangezien criminele samenwerkingsverbanden zich niet aan gemeentegrenzen houden, is regionale samenwerking van groot belang bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van hennepkwekerijen. Daarom sluit Haarlem een convenant met veiligheidspartners en woningcorporaties. De regionale aanpak van het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) zal ook in 2017 worden voortgezet en verder worden doorontwikkeld.

Project Lelie

In het gebied rond de Schoterweg speelt een combinatie van problematiek. Deze problematiek heeft te maken met een mogelijk netwerk van malafide cq. criminele ondernemers. Zij zijn nadrukkelijk in deze buurt aanwezig en er zijn signalen van het structureel niet naleven van een breed scala aan wet- en regelgeving; te denken valt aan woonfraude (illegaal verblijf, onterecht niet of juist wel inschrijven in de BRP, niet-gemelde kamergewijze verhuur, illegale verbouwingen), mogelijk hennepcultuur, drugshandel (in onder andere horecaondernemingen), witwassen, illegaal gokken (in horecaondernemingen) en belastingontduiking. Onder de vlag van RIEC wordt ook op regionaal niveau de georganiseerde criminaliteit integraal aangepakt. Hiertoe is project Lelie gestart, waarin politie, OM, FIOD, Belastingdienst en gemeente nauw samenwerken.

Het plan van aanpak richt zich op drie pijlers:

1. creëren van een eerlijk en integer ondernemersklimaat
2. creëren van een veilige woon- en leefomgeving
3. revitalisering van het gebied

Begin 2017 zal de raad nader worden geïnformeerd over de integrale aanpak rondom project Lelie.

Project ARAS

In het kader van het ondermijningsproject ARAS werken de gemeente, politie, het OM, de Belastingdienst aan de integrale aanpak van een aantal specifieke personen die woonachtig zijn in verschillende delen van Haarlem (Noord en Oost). Het gaat daarbij om personen die zich bezig houden met verschillende vormen van criminaliteit en die hun woning of woonwagen gebruiken als 'vrijplaatsen' voor het ontplooiën van criminele activiteiten. Door de integrale

aanpak wordt onder meer de onaantastbaarheid van deze personen verkleind en beheersbaar gemaakt. De partners werken ieder vanuit hun eigen rol en expertise, zo werkt de politie aan de opsporing van strafbare feiten, het OM aan de vervolging ervan, en de Belastingdienst en de gemeente aan de aanpak van onder ander inkomens- en uitkeringsfraude. De integrale aanpak van dit ondermijningsproject valt eveneens onder de vlag van het RIEC. In 2017 wordt de inzet van alle partners op het project ARAS gecontinueerd. Tegelijkertijd wordt in 2017 gekeken naar de structurele borging van ieder zijn inzet.

Algemene doelstelling 2017

Voorkomen en bestrijden van ondermijning van de samenleving door georganiseerde criminaliteit.

Effectindicator	Bron	Historie	Prognose	Streefwaarden	
		2015	2016	2017	2018
Aangetroffen hennepplantages	Gemeente	26	30	30	30
Prostituees begeleiden naar hulpverleningstraject t.b.v. uitstroom uit prostitutie (regionaal)	Regeling uitstap-programma Prostituees (RUPS)	35	35	35	35

Deelthema	Acties 2017
Integrale casuïstiek ondermijningscasussen	■ Aanpak Criminele Samenwerkingsverbanden (CSV's) waaronder Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) ■ Aanpak malafide ondernemers door o.a. Project Lelie ■ Aanpak van ondermijnende criminele activiteiten door het project ARAS ■ Uitvoeren sanctiebeleid hennepkwekerijen ■ Invoeren en uitvoering toolbox arbeidsuitbuiting
Uitstapprogramma prostitutie	■ Uitvoeren Uitstapprogramma prostitutie ■ Evaluatie van Uitstapprogramma en aanbeveling omtrent voortzetting Uitstapprogramma ■ Invoeren van uniforme aanpak in de regio door middel van gemeentelijke wetswijziging
Wet BIBOB	■ Invoeren van Wet BIBOB omtrent vastgoedtransacties
Illegaal gokken	■ Aanpak van illegaal gokken in koffiehuizen

Gebiedsgerichte acties	
Noord	• In Noord zal het accent liggen op de aanpak van malafide ondernemers rondom de Schoterweg door middel van Project Lelie. • Aanpak van ondermijnende criminele activiteiten door middel van het Project ARAS
Zuid- West	• Verhoogde aandacht voor intimidatie in de Rozenprieel. Plan van aanpak opstellen i.s.m. RIEC om o.a. meldingsbereidheid te verhogen.
Oost	• Aanpak van ondermijnende criminele activiteiten door middel van het project ARAS.

4. Overige strategische thema's 2017

4.1 Veilig Uitgaan

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de leefbaarheid van een stad: het culturele en sociale klimaat varen er wel bij en er zijn economische voordelen. Maar er kunnen zich ook veiligheidsproblemen voordoen, zoals geweld, overlast en vernielingen. In de afgelopen jaren is een groot aantal maatregelen en voorzieningen getroffen, waardoor het uitgaansgebied van Haarlem rustiger is geworden. Toch vraagt bestrijding van uitgaansgeweld en uitgaansoverlast constante aandacht.

In 2017 wordt de horecaparagraaf in de APV ingrijpend gewijzigd. Hierbij worden onnodige regels geschrapt en de administratieve lasten voor de ondernemers verminderd.

In 2016 is het "Actieprogramma Uitgaan in Haarlem: Gezellig, Gastvrij en Veilig 2016-2020" vastgesteld waarbij de bestaande samenwerking tussen de partners verder wordt versterkt en verbreed en acties op verschillende thema's worden uitgevoerd. In 2017 staan een aantal acties centraal:

Glasoverlast tijdens evenementen wordt tegengegaan

De gemeente gaat opleggen dat bij evenementen door alle horecaondernemers, grenzend aan een door de burgemeester aangewezen evenemententerrein, verplicht gebruik gemaakt wordt van onbreekbaar glas of plastic in de openbare ruimte. Naar verwachting wordt dit in 2017 opgenomen in de nadere regels voor terrassen.

Geluidsoverlast van horecabedrijven wordt zoveel mogelijk gereduceerd

Regelmatig worden er meldingen gedaan door bewoners van ondervonden geluidsoverlast van horecabedrijven. Niet altijd is duidelijk welke procedures gevolgd moeten worden. Er wordt een protocol opgesteld waarin alle facetten van melding tot sanctie zijn opgenomen. Bij de herziening van het horecasanctiebeleid in 2017 wordt de mogelijkheid van het opleggen van extra sancties onderzocht.

Horecabeveiligers voldoen aan kwaliteitseisen

Per 1 januari 2016 is een landelijk kwaliteitskeurmerk crowdmanagement ingevoerd. Dit keurmerk biedt waarborgen voor een meer effectieve inzet van horecabeveiligers. Zij worden specifiek opgeleid om de problemen in het uitgaansgebied het hoofd te bieden. Door de branchevereniging VbeNL, in samenwerking met de vakbonden, wordt toegezien op de naleving van de cao en op de integriteit van de bedrijven. In het Actieprogramma Uitgaan in Haarlem: Gezellig, Gastvrij en Veilig 2016-2020 is opgenomen dat een jaar na inwerkingtreding elk in Haarlem werkzame particulier beveiligingsbedrijf over het kwaliteitskeurmerk beschikt. Bedrijven die particuliere horecabeveiligers leveren ten behoeve van de horecabeveiliging in Haarlem, zijn dan, naast de vereisten op grond van de Wet Particuliere Beveiliging en Recherchebureaus, in het bezit van het kwaliteitskeurmerk. Over dit vereiste wordt dit jaar gecommuniceerd richting de particuliere beveiligingsorganisaties en daarnaast wordt onderzocht of dit kan worden opgenomen als voorwaarde in de vergunningen voor openbare inrichtingen.

Tegengaan van wildplassen

Het is nog niet gelukt om het wildplassen tegen te gaan. Wildplassen leidt tot stankoverlast, tast het veiligheidsgevoel aan en de urine tast bouwwerken aan. Het afgelopen jaar is geëxperimenteerd met PeeBack. Dit middel maakt muren superhydrofoob waardoor vloeistoffen extreem worden afgestoten en urine dus terugkaatst op kleding en schoenen. De eerste ervaringen hiermee zijn goed; de muren blijven schoon. Om de werking nog beter te onderzoeken wordt als pilot een locatie in het uitgaansgebied behandeld en wordt een bord met waarschuwingen geplaatst. Gemonitord wordt wat de reacties zijn van bezoekers van het uitgaansgebied. Daarna vindt de evaluatie plaats.

Horecagastheren worden ingezet

De gemeente, horecaondernemers, KHN, de politie en het uitvoeren particuliere beveiligingsbedrijf willen horecagastheren inzetten (voorheen: susteams). De horecagastheren sussen vroegtijdig, corrigeren en wijzen op de gedragsregels om daarmee (geluids)overlast, openlijk alcoholgebruik en wildplassen aan te pakken. Daarnaast is ruimte voor gastheerschap, wat inhoudt dat zij mensen welkom heten en bijvoorbeeld op weg helpen als dat nodig is. Doordat de inzet van horecagastheren een publiek-private samenwerking betreft, ligt er een belangrijke verantwoordelijkheid bij de horecaondernemers om de financiering hiervoor rond te krijgen. Afgesproken is dat de gemeente het bedrag aanvult met hetzelfde bedrag, met een vastgesteld maximum. KHN, afdeling Haarlem, heeft daarom een brief verzonden naar de aangesloten horecaondernemers met het verzoek om vrijwillig bij te dragen aan de inzet van de horecagastheren. De mate waarin horecagastheren in 2017 zullen worden ingezet hangt af van de bijdragen die door de horecaondernemers worden gedaan.

Pilot cameratoezicht

Er is een pilot cameratoezicht gestart op 1 maart 2016, waarin de camera's op vrijdagnacht en zaterdagochtend worden uitgekeken door de politie van 23.00 tot 6.00 uur in de Regionale Toezichtruimte (RTR) in Zaandam. Voor deze tijden is gekozen omdat voornamelijk binnen deze uren de horecagerelateerde incidenten plaatsvinden. Het uitkijken van de beelden draagt bij aan de sturing op (het voorkomen van) incidenten. Vanuit de RTR vindt contact plaats met het horecateam van de politie, waardoor snel kan worden ingegrepen waar nodig. In februari 2017 wordt de pilot geëvalueerd.

Keurmerk Haarlemse coffeeshops

Haarlem beschikt over 16 coffeeshops. Al deze coffeeshops hebben een Keurmerk ontvangen, wat inhoudt dat de betreffende coffeeshop extra maatregelen heeft genomen boven de wettelijk vastgesteld AHOJGI criteria op de volgende onderwerpen: toegangscontrole op leeftijd, huis- en gedragsregels, scholing van medewerkers, bescherming van de consument, tegengaan van overlast en het bevorderen van veiligheid. Het Keurmerk leidt ertoe dat er een veilig en verantwoord softdrugsbeleid wordt gevoerd in de Haarlemse coffeeshops en daarmee ook voor de omliggend regio. Alle 16 coffeeshops voldoen aan de voorwaarden van het Keurmerk. In 2017 vindt de volgende keuring plaats.

Algemene doelstelling 2017

De onveiligheid in het uitgaansgebied terugdringen en daarmee het veilig uitgaan in Haarlem bevorderen.

Deelthema	Acties 2017
Actieprogramma Veilig uitgaan	■ Aanpak glasoverlast bij evenementen ■ Aanpak geluidsoverlast, gerelateerd aan horeca ■ Waarborgen van kwaliteitskeurmerk werkzame particuliere beveiligingsbedrijven in Haarlem ■ Aanpak wildplassen ■ Inzet horecagastheren ■ Uitvoering pilot cameratoezicht ■ Keuring keurmerk coffeeshops

Gebiedsgerichte acties	
Centrum	• De inzet richt zich voornamelijk op het horecagebied en de ring rondom het kern horecagebied.

4.2 Veiligheid grote evenementen

Bij evenementen komen allerlei thema's bij elkaar: toerisme, werkgelegenheid, en nadrukkelijk ook veiligheid en handhaving. Evenementen, zeker de grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het is aan de organisator om voorwaarden voor de veiligheid te realiseren en aan de gemeente om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven.

Jaarlijks worden in Haarlem verschillende grote evenementen georganiseerd zoals Bevrijdingspop en Haarlem Jazz. Deze evenementen worden in de Projectgroep Grote Evenementen besproken. In 2016 is de Projectgroep Grote Evenementen geëvalueerd en is het interne proces van evenementen onderzocht. Naar aanleiding hiervan wordt er in 2017 een nieuw evenementbeleid opgesteld. Het bespreken van grote en risicovolle evenementen in de Projectgroep Grote Evenementen zal in 2017 worden voortgezet. Daarnaast krijgt ieder jaar de jaarwisseling de nodige aandacht op veiligheidsgebied. Zo wordt er o.a. een inventarisatie gemaakt van de leegstaande panden en wordt er cameratoezicht toegepast op risicovolle plaatsen. Daar waar grootschalige evenementen (mede) op en rond het water plaatsvinden vindt ook samenwerking met de Havendienst plaats, door o.a. de mogelijkheid tot inzet van handhavers op het water.

Algemene doelstelling 2017

Het veilig laten verlopen van de grote evenementen in Haarlems, evenals de jaarwisseling.

Effectindicator	Bron	Historie	Prognose	Streefwaarden	
		2015	2016	2017	2018
Integraal bespreken en coördineren van de 15 meest risicovolle grote evenementen	Gemeente	15	15	15	15

4.3 Verbinding zorg en veiligheid

Voor een effectieve aanpak van verschillende veiligheidsthema's, zoals verwarde personen, dak- en thuislozen, nazorg ex-gedetineerden en huiselijk geweld is een goede samenwerking tussen zorg en veiligheid belangrijk. Met name het aantal incidenten met verwarde personen neemt landelijk toe. De term verwarde personen is een verzamelbegrip voor mensen die verward gedrag vertonen en daarmee opvallen. Het gaat om mensen *die grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen*. Naast verwarde personen zijn er meer doelgroepen die aandacht vragen op zowel zorg- als veiligheidsvlak, zoals dak- en thuislozen en ex-gedetineerden.

Verwarde personen

Ook in Haarlem is sprake van een stijging van incidenten met verwarde personen. Het gaat hierbij om incidenten waarbij er sprake is van overlast en criminaliteit, maar ook om incidenten waarbij er sprake is van een hulpvraag van de omgeving of de verwarde persoon zelf. In 2016 heeft Haarlem samen met regiogemeenten een verkenning uitgevoerd naar de succesfactoren en knelpunten in de samenwerking tussen partijen die betrokken zijn bij mensen die verward gedrag kunnen vertonen. Deze verkenning heeft een plan van aanpak opgeleverd om op regionaal niveau en op lokaal niveau tot een optimale aanpak van verwarde personen te komen. Belangrijk daarbij is de verbinding tussen zorg en veiligheid.

In 2016 is in politiedistrict Kennemerland, waarvan Haarlem deel uitmaakt, de werkwijze 'vroegsignalering' ingevoerd. Deze werkwijze zal de komende jaren zorgen voor een stijging van het aantal door de politie geregistreerde incidenten met verwarde personen. Doordat de registraties in deze werkwijze de basis vormen voor toeleiding naar zorg zijn politieagenten meer bereid om alle contacten met verwarde personen te registreren. Daarnaast is onderdeel van deze aanpak om 'reguliere' incidenten (bijv. diefstal of brandstichting) waarbij verwarde personen betrokken zijn een code te geven. Tot medio 2016 vielen deze incidenten nog buiten de registraties van verwarde personen. Dit is mede de reden dat in onderstaande tabel is gekozen om de streefwaarden voor 2017 hoger te laten zijn dan 2016. Voor 2018 wordt wel ingezet op een daling van het aantal registraties met verwarde personen. Geambieerd wordt om de problematiek te laten dalen, maar door registratiewijzingen zal dit pas op langere termijn uit het aantal registraties blijft.

Dak- en thuislozen

In 2016 is veel ingezet op het terugdringen van overlast door dak- en thuislozen. Met name in het centrum zijn de nodige handhavingsmaatregelen getroffen waarbij is samengewerkt met Alpha security. Deze handhavingsmaatregelen staan beschreven in paragraaf 3.3: 'Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie'. Naast deze handhavingsmaatregelen is er een 'uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang' (doelgroep dak- en thuislozen) en een 'uitvoeringsprogramma Opvang Wonen en Herstel' (doelgroep o.a. dak- en thuislozen). Deze uitvoeringsprogramma's moeten er in combinatie met de handhavingsmaatregelen voor zorgen dat de overlast van dak- en thuislozen zal worden teruggedrongen.

Nazorg ex-gedetineerden

Het (regionale) coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden is ondergebracht in het Veiligheidshuis Kennemerland en verzorgt de coördinatie van de nazorg voor alle gemeenten in Kennemerland. Goede nazorg aan ex-gedetineerde burgers is een belangrijke manier om recidivecijfers terug te dringen en daarmee de lokale veiligheid te vergroten en overlast te verminderen. Een sluitende aanpak nazorg levert hieraan een belangrijke bijdrage, doordat justitie, gemeente en maatschappelijke organisaties gezamenlijk werken aan het vergroten van re-integratiekansen voor ex-gedetineerde burgers. In de periode 1 januari tot en met 15 oktober 2016 is ingezet op 205 Haarlemse ex-gedetineerden. Het ging daarbij om 127 personen die

korter dan 1 maand in detentie hebben gezeten, 58 personen die 1 tot 6 maanden in detentie hebben gezeten en 20 personen die langer dan 6 maanden in detentie hebben gezeten.

Nazorg aan ex-gedetineerden is alléén als er sprake is van een hulpvraag en is dus op vrijwillige basis. In de praktijk blijkt echter wel dat ex-gedetineerden vaak te maken hebben met verschillende problemen op zowel zorg- als praktisch gebied. Deze kunnen variëren van schulden tot het ontbreken van goede huisvesting en dagbesteding. Oplossingen liggen daarom ondanks de inzet vanuit het coördinatiepunt niet direct voorhanden.

In navolging van de motie zoals ingediend tijdens de behandeling van de programmabegroting 2017 zal het beleid – inclusief de concrete knelpunten – op de nazorg van ex-gedetineerden vóór de Kadernota worden geëvalueerd.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld omvat o.a. kindermishandeling, ouderenmishandeling en partnergeweld. In Haarlem wordt gewerkt aan preventie door het implementeren van de meldcode, het faciliteren van deskundigheid van aandachtsfunctionarissen en het voorkomen van escalatie door de lokale gebiedsgerichte teams, maar ook de inzet van deskundige agenten. Bij de politie is huiselijk geweld een belangrijke prioriteit, die is opgenomen in het meerjarenbeleidsprogramma. De politie maakt altijd een zorgmelding bij Veilig Thuis als er signalen zijn van huiselijk geweld. Veilig Thuis geeft informatie en advies, neemt meldingen op, doet waar nodig onderzoek en zorgt dat hulpverlening op gang komt. Wanneer de situatie acuut onveilig is kan er gekozen worden voor ingrijpen door middel van een tijdelijk huisverbod, door opvang te bieden aan het slachtoffer (eventueel met kinderen) of een AWARE traject (alarmkastje in huis). Wanneer het kindermishandeling betreft kan er worden ingegrepen via het Multi-Disciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK). Daarnaast kan er bij seksueel geweld een beroep worden gedaan op het Centrum Seksueel Geweld (CSG). Bij zowel het MDCK als het CSG is de politie één van de kernpartners. De aanpak van huiselijk geweld werkt vanuit drie gezichtspunten: zorg en welzijn, veiligheid en strafrecht.

De gemeenten in de regio's Zuid-Kennemerland, IJmond en de gemeente Haarlemmermeer hebben in 2014 besloten om gezamenlijk een integrale aanpak voor jeugdigen in crisissituaties te realiseren. Hiervoor is Veilig Thuis gevraagd om de haalbaarheid te onderzoeken om te komen tot een integrale crisisdienst. Dit onderzoek moet nog worden afgerond. Op dit moment worden verschillende scenario's bekeken om te borgen dat in 2018 de crisisdienst operationeel is. Waar mogelijk wordt dit traject afgestemd met andere zorg-/veiligheidssamenwerking, zoals rond de noodopvang van verwarde personen.

Veiligheidshuis Kennemerland

De gemeente Haarlem levert per jaar een financiële bijdrage van € 35.000,- aan het Veiligheidshuis Kennemerland. Het Veiligheidshuis Kennemerland is een netwerksamenwerkingsverband, waarin gemeente, politie, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de Jeugd- en Gezinsbeschermers en Reclasseringsorganisaties participeren. Het Veiligheidshuis richt zich op personen die een groot risico hebben op het afglijden richting crimineel en/of ernstig overlastgevend gedrag en waarbij door de betrokken professionals is geconstateerd dat inzet vanuit verschillende ketens of domeinen nodig is doordat er sprake is van complexe multiproblematiek.

Partners kunnen individuele casussen aanmelden bij het Veiligheidshuis. De casussen worden vervolgens 'gewogen' in de zogenoemde weegploeg om te kunnen beoordelen of er daadwerkelijk sprake is van een complexe casus die door het Veiligheidshuis opgepakt kan worden. Naast de individuele casussen die worden aangemeld door één van de partners, wordt door het Veiligheidshuis Kennemerland ook een aantal specifieke thema's opgepakt. Voorstellen voor te behandelen thema's kunnen door één van de partners in de Ketenregiegroep worden

gedaan. De Bestuurlijke Regiegroep stelt uiteindelijk vast welk (nieuw) thema of welke (nieuwe) doelgroep wordt opgepakt.

Aanvullende doelgroepen en/of thema's die door het Veiligheidshuis Kennemerland de afgelopen jaren werden opgepakt zijn onder andere:

- Jeugdige veelplegers
- Criminele jeugdgroepen
- High Impact Crime
- Zeer actief veelplegers
- Contra Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER)

In het derde kwartaal van 2016 is gestart met het ontwikkelen van een toekomstvisie van het Veiligheidshuis. Dit proces loopt parallel aan de landelijke discussie om te komen tot een meerjaren agenda voor alle Veiligheidshuizen in Nederland. De (landelijke) meerjaren agenda wordt in samenspraak met alle ketenpartners opgesteld en zal concrete doelen bevatten alsmede een planning voor de verdere ontwikkeling van de Veiligheidshuizen. De ketenpartners uit Kennemerland leveren input voor die (landelijke) meerjaren agenda.

Algemene doelstelling 2017

Het terugdringen van overlast door verwarde personen en dak- en thuislozen.

Effectindicator	Bron	Historie	Prognose	Streefwaarden	
		2015	2016	2017	2018
Registraties verwarde personen	Politie	1346	1874	2250	2025
Overlast zwervers		468	660	595	535

Deelthema	Acties 2017
Bevorderen verbinding tussen zorg en veiligheid	■ Opstellen plan van aanpak verbinding zorg en veiligheid ■ Nazorg ex-gedetineerden (18-plus) vanuit het regionale coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden ■ Visievorming doorontwikkeling van het Veiligheidshuis Kennemerland
Terugdringen overlast mensen met verward gedrag	■ Continueren Vroegsignaleringsoverleg ■ Opzetten dekkend aanbod specialistische bemoeizorg ■ Ism veiligheidshuis en regio opzetten regionaal escalatiemodel ■ Ism veiligheidshuis en regio opzetten regionaal handelingskader delen informatie ■ Ism regio onderzoeken mogelijkheid regionale fysieke opvanglocatie acuut verwarde personen ■ Ism regio pilot vervoer acuut verwarde personen ■ Deelname aan regionaal SIV-overleg OGGZ
Terugdringen overlast dak- en thuislozen	■ Monitoring beheersconvenant 24-uursopvang en deelname aan bijbehorende overleggen i.c. Magdalena-overleg en overleg 24-uursopvang alsmede opvanglocaties vluchtelingen ■ Reguliere inzet handhaving in het centrum; extra inzet handhaving op omgeving Boereplein ■ Inzet uitvoeringsprogramma's 'Maatschappelijke opvang' en 'Opvang Wonen en Herstel'

4.4 Branden en crises

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bevolkingszorg, brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening, maar zijn wettelijk verplicht dit te laten uitvoeren door de Veiligheidsregio (i.c. VRK), met uitzondering van de bevolkingszorg. Deze wordt door de gemeente zelf op peil gebracht en gehouden.

Een kwalitatief goede brandweezorg en een professioneel voorbereide crisisorganisatie zijn van groot belang om snel en adequaat te reageren op crises, branden, calamiteiten en andere rampen. De burgemeester van Haarlem is vicevoorzitter van de Veiligheidsregio. Als plaatsvervanger van de voorzitter heeft hij de bestuurlijke leiding bij grensoverschrijdende rampen.

Brandveilig leven

Sinds 2015 is de preventieve werkwijze van de brandweer (Brandveilig Leven) ingevoerd. Doel van de werkwijze is de brandveiligheid te vergroten door middel van bewustwording en het bieden van handelingsperspectief. Door Haarlem zijn de volgende prioriteiten aangegeven: Wmo, ouderen 75+, studentenhuizen, VVE's en de historische oude binnenstad. Ambassadeurs van de brandweer bezoeken woningen om voorlichting te geven over brandveiligheid en (door de gemeente gefinancierde) rookmelders te plaatsen waar nodig.

Bluswatervoorziening

Tussen 2003 en 2015 is sprake geweest van een geschil tussen drinkwaterbedrijf PWN en de gemeenten Bloemendaal, Velsen, Zandvoort en Haarlem, nadat per 1 juli 1996 het WLZK (voormalig waterleidingbedrijf) is overgenomen door PWN. Op 17 november 2015 heeft het College besloten een vaststellingsovereenkomst met PWN aan te gaan onder finale kwijting voor het verleden en goede afspraken voor de toekomst. De schikking is afgerond en de onderhandelingen over de serviceovereenkomst lopen nog. De verwachting is dat dit in 2017 wordt afgerond.

Daarnaast heeft de brandweer eind 2015 een knelpuntenanalyse uitgevoerd in de regio. Gebleken is dat in Haarlem sprake is van 33 knelpunten in het primair bluswater en 2 in het secundair bluswater. Het Algemeen Bestuur van de VRK heeft direct in een tijdelijke oplossing voorzien. Bij middelbrand en grote brand worden nu direct twee extra watertankwagens ingezet. Hierdoor is er altijd ruim voldoende bluswater bij een brand.

Hoewel er maatregelen zijn genomen, is later gebleken dat de bluswaterdekking van de primaire bluswatervoorziening (brandkranen) niet geheel toekomstbestendig is. Belangrijkste ontwikkeling met betrekking tot de feitelijke actuele bluswaterdekking is dat drinkwaterleidingbedrijf PWN bezig is met vervanging van het waterleidingnetwerk. Daardoor kunnen regiobreed circa 10 tot 20% van de brandkranen minder dan de door de brandweer benodigde 500 liter/minuut leveren. Deze vervangingsoperaties zorgen ervoor dat dit aantal jaarlijks toeneemt. De capaciteit van brandkranen zal daarom op termijn niet meer voldoende zijn. De VRK heeft daarom een repressieve oplossing in regionaal verband voorgesteld, welke meer kosteneffectief en toekomstbestendig is. Met deze oplossing wordt gebruik gemaakt van watertankwagens. Hierdoor wordt het gebruik van brandkranen op termijn overbodig. De oplossing vraagt om investering in 8 watertankwagens en 4 systemen voor grootwatertransport, verspreid over de regio om zo volledige dekking te krijgen. De komende tijd worden de mogelijke juridische gevolgen en kosten inzichtelijk gemaakt. In 2017 dienen keuzes gemaakt te worden t.a.v. de bluswatervoorziening. Om te zorgen dat de huidige bluswatervoorziening op peil is voert de VRK – in opdracht van de gemeente – een controle op de brandkranen (400 van de 4024 brandkranen) om de bedrijfszekerheid van de bluswatervoorziening te verhogen. De controle wordt in 2017 afgerond.

Bevolkingszorg Kennemerland

Samen met Bureau Bevolkingszorg van de VRK zijn de gemeenten van Kennemerland verantwoordelijk voor een op de samenleving aangesloten bevolkingszorg. Komend jaar worden er weer gericht bij- en nascholingsactiviteiten aangeboden voor de crisisfunctionarissen. Er is, onder andere, extra aandacht voor risico- en crisiscommunicatie. Doel is om een vakbekwame crisisorganisatie paraat te hebben die tijdens een inzet bij rampen en crises zorgdraagt voor een eigentijdse en realistische bevolkingszorg.

Algemene doelstelling 2017

Kwalitatief goede crisisbeheersing en brandweertzorg.

Effectindicatoren	Bron	Historie	Prognose	Streefwaarden	
		2015	2016	2017	2018
De beoordeling van de evaluatie van oefeningen en incidenten op het gebied van...					
Crisisbeheersing	Gemeente en VRK	positief	positief	positief	positief
Branden		positief	positief	positief	positief

Deelthema	Acties 2017
Opleiden en oefenen van de medewerkers in de regionale crisisorganisatie	■ Uitvoeren, evalueren en verbeteren van regionaal plan voor opleiden en oefenen
Preparatie en repressie brandweertzorg	■ Uitvoering van Brandveilig Leven, de preventieve werkwijze van de brandweer ■ Komen tot afspraken inzake de bluswatervoorziening in de regio en daarmee in Haarlem

4.5 Radicalisering

In 2014 is het landelijk actieprogramma “Integrale aanpak gewelddadig jihadisme” gepresenteerd door de ministers van Veiligheid en Justitie en Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het heeft onder andere tot doel om te komen tot het wegnemen van de voedingsbodem voor radicalisering door samenwerking tussen politie, OM en het lokaal bestuur.

Gemeenten hebben met name een rol op het gebied van preventie, het treffen van bestuurlijke maatregelen en het de-radicaliseren van personen. De gemeente Haarlem trekt hierin op met de politie, OM en de gemeenten in de eenheid Noord-Holland om te komen tot een uniforme werkwijze op de integrale aanpak van radicalisme en het handelingskader van het lokaal bestuur helder te krijgen. Ten behoeve hiervan is onder de kapstok van het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (SIV) in de eenheid Noord-Holland de regionale werkgroep “Aanpak radicalisering” opgericht.

In 2015 is een lokaal integraal plan van aanpak opgesteld. Dit plan is gebaseerd op een viertal pijlers:

- Het vergoten van de bewustwording en tijdige signalering door professionals en inwoners van Haarlem;
- Het trainen van eerstelijns werkers;
- Het stroomlijnen van meldingen en signalen rondom radicalisering;
- Het versterken van de relaties tussen de gemeente Haarlem en de bestaande netwerken in Haarlem.

In 2015 is gestart met de uitvoering van de verschillende pijlers van dit plan. In 2016 is hier een vervolg aan gegeven. Jongerenwerkers, straathoekwerkers, CJG-coaches, leden van het sociaal wijkteam, buurtouders, beheerder van woningcorporaties en medewerkers van verschillende afdelingen binnen de gemeente hebben deelgenomen aan de training “bewustwording radicalisering” van het rijksopleidingsinstituut “tegengaan radicalisering”. Door deelname aan deze training is meer bewustwording ontstaan. Daarnaast is lokale casuïstiek opgepakt via het casusoverleg van het Veiligheidshuis Kennemerland. Dit is onder regie van de gemeente en in samenwerking met politie, OM en andere betrokken partners. Op regionaal niveau heeft de gemeente Haarlem deelgenomen aan de projectgroep radicalisering alsmede aan het tactisch overleg radicalisering. In het derde kwartaal is de pilot “Integraal Informatie-overleg Radicalisering” gestart. De pilot wordt gefaciliteerd door het Veiligheidshuis Kennemerland en is in samenwerking met de gemeente Haarlem, de politie en het OM. Het doel hiervan is om met deze partners (integraal) te komen tot een gezamenlijk duiding en weging van signalen en meldingen rondom radicalisering. De pilot wordt na afloop in januari 2017 geëvalueerd, gevolgd door een advies over het al dan niet continueren dan wel structureel borgen van dit nieuwe overleg in het Veiligheidshuis Kennemerland. De mogelijke (financiële) gevolgen hiervan worden in kaart gebracht.

Algemene doelstelling 2017

Uitvoering geven aan het lokaal integraal plan van aanpak radicalisering.

Deelthema	Acties 2017
Uitvoering geven aan lokaal integraal plan van aanpak radicalisering	■ Het trainen van eerstelijns werkers van de gemeente Haarlem, alsmede CJG-coaches, leden van de Sociale Wijkteams en andere professionals ■ Persoonsgerichte aanpak van Haarlemse personen die (mogelijk) radicaal zijn c.q. aanhanger zijn van het radicale gedachtegoed i.s.m. het Veiligheidshuis ■ Onderwijsinstellingen naar behoefte ondersteunen op het gebied van de aanpak van radicalisering

Aanpak radicalisering op regionaal niveau	■ Deelname aan het regionaal tactisch overleg ■ Deelname Regionale Werkgroep Aanpak Radicalisering Eenheid Noord-Holland ■ Continueren pilot “Integraal Informatie-overleg Radicalisering” bij positieve evaluatie
---	--

4.6 Fietsendiefstal en voertuigcriminaliteit

In 2016 was wederom een stijging zichtbaar in het aantal fietsendiefstallen in Haarlem. Van de mogelijkheden om een fiets gratis en beveiligd te stallen, wordt niet altijd gebruik gemaakt. Daarnaast hebben veel woningen in de oudere stadsdelen geen berging. Een gevolg hiervan is dat veel fietsen op een niet beveiligde of op een niet toegestane plaats worden gestald. Daar komt bij dat met de (op)komst van de elektrische fiets er een dure categorie fietsen is bijgekomen die het stelen van fietsen aantrekkelijker maakt. In 2017 zal er een integraal plan van aanpak worden opgesteld om het aantal fietsendiefstallen weer terug te dringen.

Naast diefstal van fietsen vindt er ook veelvuldig andere voertuigcriminaliteit plaats zoals inbraak in of vernieling van auto's. Inbraken komen veel voor in de parkeergarages en vernielingen meestal op de uitvalswegen uit het centrum van Haarlem. Door gericht te surveilleren op hotspots (parkeergarages en uitvalswegen uit het centrum) en op bepaalde tijdstippen (uitgaanstijdstippen) tracht de politie voertuigcriminaliteit terug te dringen.

Algemene doelstelling 2017

Gericht handhaven en surveilleren om toename van diefstal fietsen en diefstal uit auto's te voorkomen en het juist stallen van fietsen te bevorderen.

Effectindicatoren	Bron	Historie		Prognose	Streefwaarden	
		2014	2015	2016	2017	2018
Diefstal van fietsen	Politie	1237	1271	1422	1280	1150
Vernieling auto		653	604	473	425	385
Diefstal uit auto		837	860	931	840	755
% Haarlemmers dat vindt dat...						
fietsendiefstal in de wijk meer aandacht moet krijgen	Omnibus	13%	11%	n.n.b.	10%	9%
diefstal uit auto's vaak voorkomt		4%	6%	n.n.b.	5%	4%

Deelthema	Acties 2017
Preventie fietsendiefstal en voertuigcriminaliteit	■ Opstellen en uitvoeren van een integraal plan van aanpak fietsendiefstallen ■ Gericht surveilleren in de ring rondom het centrum gedurende horecanachten t.b.v. het terugdringen van voertuigcriminaliteit ■ Gericht surveilleren in parkeergarages en op andere hotspots waar vernielingen plaatsvinden

Gebiedsgerichte acties

In alle stadsdelen wordt op basis van informatie gestuurd handhaven ingezet op handhaving weesfietsen en fietswrakken. Daarnaast zullen de parkeergarages en evt. overige locaties waar veelvuldig sprake is van diefstal uit auto worden meegenomen in de dagelijkse surveillance.

Centrum	• Op het stationsplein in het centrum zal voornamelijk worden ingezet op het verwijzen van burgers naar (bewaakte) fietsvoorzieningen zoals de ondergrondse fietsenstalling en het handhaven op foutgeparkeerde fietsen. Daarnaast zal Paswerk worden ingezet om fout geparkeerde fietsen te verwijderen.
----------------	---

4.7 Samen Veilig Ondernemen

Binnen het samenwerkingsverband Samen Veilig Ondernemen (SVO) werken gemeente, politie, brandweer, ondernemers en het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC) samen aan de bestrijding van overlast en criminaliteit in winkelgebieden en op bedrijventerreinen. In 2016 is het samenwerkingsverband hervat in de Generaal Cronjéstraat. Hiermee is het totaal aantal winkelgebieden in Haarlem dat is aangesloten bij dit samenwerkingsverband gestegen naar zes: het winkelgebied Centrum, Winkelcentrum Marsmanplein, Prinses Beatrixplein, Winkelcentrum Schalkwijk, bedrijventerrein Waarderpolder en de Generaal Cronjéstraat.

De samenwerking tussen publieke en private partijen maakt het tot een effectieve krachtenbundeling op de thema's: schoon, heel en veilig. Via de uitvoering van een maatregelenmatrix worden specifieke acties en activiteiten afgestemd voor de betreffende winkelstraten. Als er een overval heeft plaats gevonden, treedt het zorgplan overvallen in werking en volgt een bezoek van gemeente en politie aan de ondernemer. Vanuit het SVO worden daarnaast ook trainingen aangeboden op o.a. overvallen, winkeldiefstal, agressie en ondersteuning bij de aanpak van concrete veiligheids- en overlastproblemen. Bedrijven kunnen daarnaast ook gebruik maken van de gratis veiligheidsscan van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Het actief betrekken van de individuele ondernemer binnen de activiteiten van het SVO bleek in 2016 lastig. Het verenigen van winkeliers in straatverenigingen heeft hier wel deels aan bijgedragen, maar nog altijd moet er op dit gebied terreinwinst worden geboekt. In 2017 zal daarom blijvend actief worden ingezet op de betrokkenheid van individuele ondernemers binnen gezamenlijke activiteiten en acties van het SVO.

Algemene doelstelling 2017

Het samenwerkingsverband Samen Veilig Ondernemen continueren en ondernemers stimuleren om actiever deel te (blijven) nemen hieraan

Effectindicator	Bron	Historie		Prognose	Streefwaarden	
		2014	2015	2016	2017	2018
Winkeldiefstal	Politie	538	708	694	625	560
Zakkenrollerij		391	260	217	195	175
Inbraak bedrijf		221	217	190	170	155

Deelthema	Acties 2017
Samen Veilig Ondernemen	■ Continuering Zorgplan Overvallen ■ Deelname aan Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC) ■ Actief betrekken van individuele ondernemer in het samenwerkingsverband SVO

Gebiedsgerichte acties	
Het uitvoeren van het Zorgplan Overvallen wanneer een overval heeft plaatsgevonden binnen alle winkelgebieden in Haarlem; ook diegenen die niet bij het samenwerkingsverband Samen Veilig Ondernemen zijn aangesloten	
Centrum	• SVO Centrum winkelgebied
Noord	• SVO Marsmanplein • SVO Generaal Cronjéstraat
Oost	• SVO Winkelcentrum Prinses Beatrixplein • SVO bedrijventerrein Waarderpolder • In 2016 is in de Waarderpolder gestart met een handhavingsproject dat zeer

	intensief inzet op: oneigenlijk gebruik van parkeerplaatsen (wrakken/aanhangers), fout parkeren (o.a. op stoepen) en reclame op de openbare weg. Dit handhavingsproject zal in 2017 worden voortgezet
Schalkwijk	• SVO Winkelcentrum Schalkwijk

4.8 Overlast sportparken

Haarlemse sportparken zijn openbaar toegankelijk: sinds de aanleg van de kunstgrasvelden is met de gemeente als financier de afspraak gemaakt dat ze ook toegankelijk moeten zijn voor kinderen uit de buurt. Dit heeft tot gevolg dat de velden meer gebruikt worden. Hiermee is sport toegankelijk voor alle burgers en met name voor de jeugd.

Keerzijde is dat er ook ongewenste bezoekers zijn: o.a. hangjongeren, zwervers en vandalen. De afgelopen jaren is er in toenemende mate overlast ervaren op en rondom de sportparken. Met name omwonenden ondervinden veel hinder van geluidsoverlast, parkeeroverlast, afval en intimidatie. Daarnaast worden er steeds meer vernielingen geconstateerd, met name aan hekken, doelnetten, dugouts en de (kunst)grasvelden. Vandalisme op en rond de sportvelden kost de gemeente jaarlijks rond de 30.000 euro aan materiaal en vergt verhoogd toezicht vanuit handhaving en politie.

Sinds 2014 participeert de afdeling Veiligheid en Handhaving aan bij de werkgroep Vandalisme op Sportparken. Deze werkgroep heeft als doel het terugdringen en voorkomen van vandalisme en onheus gebruik. Doormiddel van programmatisch beheer, het verminderen van zwerfafval, meer toezicht op de sportcomplexen en meer aanbod van sportactiviteiten voor specifieke doelgroepen zullen leden, omwonenden en jongeren zich meer verbonden en verantwoordelijk voelen voor het sportcomplex. Daarnaast zijn er in 2016 in Noord fysieke maatregelen getroffen om overlast terug te dringen, zoals het plaatsen van verlichting, het snoeien van begroeiing en het plaatsen van (waarschuings-)borden. Indien nodig zullen in 2017 ook fysieke maatregelen getroffen worden bij andere sportparken in Haarlem

Naast overlast op de sportparken, blijkt ook uit meldingen dat er sprake is van overlast vanuit de sportaccommodaties zelf. In de APV zijn regels opgenomen met betrekking tot paracommerciële instellingen. Er zijn onder andere regels in opgenomen omtrent het aantal festiviteiten dat zij jaarlijks mogen organiseren. Enerzijds om de overlast jegens omwonenden beperkt te houden, anderzijds om geen oneerlijke concurrentie ten opzichte van de reguliere horeca te faciliteren. Indien er overtredingen worden geconstateerd zal hierop handhavend worden opgetreden. Tevens zullen er in 2017 controlemomenten plaatsvinden waarbij paracommerciële instellingen gecontroleerd worden op bepalingen uit de Drank- en Horecawet (DHW).

Algemene doelstelling 2017

Het terugdringen en voorkomen van overlast en vandalisme en onheus gebruik sportaccommodaties.

Deelthema	Acties 2017
Terugdringing overlast rondom sportparken	■ Handhaven op overlastthema's zoals jeugd, parkeren, geluidsoverlast en regels DHW rondom sportparken ■ Deelname aan werkgroep Vandalisme op Sportparken ■ Treffen van fysieke maatregelen (indien nodig) ■ Controles DHW uitvoeren bij paracommerciële instellingen

Gebiedsgerichte acties	
Noord	• Aanpak overlast bij Sportpark van der Aart en gebied rond FC Haarlem stadion
Oost	• Aanpak overlast bij Sportpark DSK
Zuid- West	• Aanpak overlast bij Sportparken Geel Wit, Alliance en HFC
Schalkwijk	• Aanpak overlast bij Sportpark Olympia

4.9 Veiligheid gebouwen, gebruik en bestemmingsplannen

Het vakgebied vergunningverlening, toezicht en handhaving voor het omgevingsrecht (de Wabo); voor de APV (gelinkt aan de bouweisen); voor Drank- en Horecawet (gelinkt aan de bouweisen) en de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is en blijft de komende jaren sterk in ontwikkeling. Meer en meer komt daarbij de nadruk te liggen op integraal en programmagericht werken.

Voorheen was het deel toezicht en handhaving opgenomen in het Integraal Veiligheid en Handhavingsbeleid en het IVH Actieprogramma. Echter, om te voorkomen dat de VTH op het gebied van de Wabo, de APV, de Drank en Horecawet en de kinderopvang wat betreft de bouweisen te veel wordt verdeeld over verschillende documenten is dat nu gecombineerd in een Beleidsplan VTH.

In dit beleidsprogramma wordt helder en (dankzij 'links' en bijlagen) compleet uiteen gezet hoe in Haarlem continue proces van feedback en bijsturing wordt gewerkt aan een goede invulling van onze taken in de samenhangende beleidsvelden Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Tevens vormt dit programma een goede opmaat voor het nieuwe werken onder de Omgevingswet: bestaand, goed functionerend beleid is dankzij een samenhangende wijze van ordenen overzichtelijker, duidelijker en bruikbaar voor alle gebruikers. Voorgestelde acties en een doelstelling voor het komend jaar zullen voor wat betreft dit thema niet meer worden opgenomen in het Actieprogramma, maar kan allemaal worden geraadpleegd in het Beleidsplan VTH.

4.10 Controle precariobelasting

Controle op precariobelasting is expliciet opgenomen in het takenpakket van de bouwinspecteurs en de integraal handhavers. Zij hebben de taak om bij het uitoefenen van regulier toezicht en handhaving naast controle op naleving van de regelgeving tevens te onderzoeken of er (voldoende) precariobelasting is opgelegd. Indien dit niet of onvoldoende is opgelegd, kan dit leiden tot aanpassing van de opgelegde aanslagen.

Algemene doelstelling 2017

Zorgdragen dat burgers en bedrijven aan hun verplichting tot betalen van precariobelasting voldoen.

Deelthema	Acties 2017
Werkproces controles	■ Inrichten van werkproces controles en vervolgtraject
Uitvoeren controles	■ Communicatie en informatie aan burgers en bedrijven ■ Informatie-gestuurde controle precario (o.b.v. melding, constatering) ■ Controle precario als onderdeel van reguliere toezicht en handhavingstaak

4.11 Veilig en integer werken

Handhavers krijgen regelmatig te maken met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Ook de verschillende projectmedewerkers kunnen hiermee te maken krijgen. In 2016 is aandacht geweest voor het onderwerp door bespreking van normen binnen de teams, aangifte doen bij incidenten en heldere communicatie over de uitkomsten daarvan. Deze werkwijze blijft in stand en het onderwerp is een vast onderdeel van de werkoverleggen. In 2017 wordt geëxperimenteerd met de Agressie MeldApp, welke mogelijkheid wordt geboden vanuit het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (SIV) Noord-Holland

Naast veiligheid heeft de gemeente integriteit hoog in het vaandel staan. Binnen de afdeling Veiligheid en Handhaving is er in 2016 een plan van aanpak integriteit opgesteld. Als onderdeel van het plan van aanpak hebben alle medewerkers van de afdeling in 2016 een integriteitstraining gevolgd. Daarnaast is het onderwerp integriteit een vast onderdeel van functioneringsgesprekken en teamoverleggen. In 2017 wordt deze werkwijze op de afdeling voortgezet. Daarnaast is privacybescherming is een belangrijk onderdeel van de integriteitsaanpak. Middels convenanten met ketenpartners en andere partijen worden privacygegevens van Haarlemse burgers gewaarborgd en beschermd. In 2017 is de privacyborging een belangrijk speerpunt in de integriteitsaanpak.

Algemene doelstelling 2017

Het bewaken van de gezamenlijke norm voor een veilige publieke taak, het bevorderen van de meldingsbereidheid en het behouden van een veilig integer werkklimaat.

Effectindicatoren	Bron	Historie	Prognose	Streefwaarden	
		2015	2016	2017	2018
Meldingen over incidenten tegen gemeentelijke handhavers	Gemeente	13	38	35	30

Deelthema	Acties 2017
Veilig en integer werken	■ Deelname aan het Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (SIV) Noord-Holland ■ Gebruik maken van de Agressie MeldApp om een realistisch beeld van het aantal incidenten te krijgen en de meldingsbereidheid te verhogen ■ Maatregelen toepassen bij agressie en geweld; in het geval van geweld zo goed mogelijk ondersteunen, incidenten melden/aangiften doen en opgelopen schade verhalen ■ Bewustzijn omtrent integriteit behouden door aandacht in teamoverleggen en personeelsgesprekken ■ Privacy wordt gewaarborgd door middel van convenanten met ketenpartners en derden waaronder het convenant integrale aanpak jeugd

5. Financiën

Vanwege nog lopende bezuinigingen is er in 2017 1,5 fte minder handhavingscapaciteit dan in de oorspronkelijke formatie. In 2017 is het Actieprogramma met €75.00 gekort, in 2018 zal het Actieprogramma met €150.000 worden gekort. Doordat de oorspronkelijke begroting ook met deze bedragen zou oplopen is het te besteden bedrag voor het Actieprogramma gelijk aan 2016.

	Budget in € ⁹
3.1 Jeugd en Veiligheid	
Intensivering preventie Schalkwijk	200.000
Aanpak jeugd	50.000
Streetcornerwork	300.000
Netwerkcoördinator Jeugd	62.000
3.2 High Impact Crimes	
Preventie HIC	10.000
Slachtofferhulp	41.000
Nazorg ex-gedetineerden	55.000
3.3 Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie	
Gebiedsgerichte aanpak	16.000
3.4 Woon-en adresfraude	
Aanpak woon-en adresfraude	100.000
3.5 Ondermijning door georganiseerde criminaliteit	
Ondermijning	90.000
Uitstapprogramma prostituees	15.000
Overige strategische thema's	
Veilig uitgaan + coffeeshops	30.000
Cameratoezicht	50.000
Veiligheid grote evenementen	10.000
Zorg en veiligheid / aanpak verwarde personen	75.000
Bijdrage Veiligheidshuis	35.000
Branden en crises	5.000
Bluswatervoorziening (gekoppeld aan VRK begroting)	100.000
Bijdrage RPC/Burgernet	15.000
Radicalisering	10.000
Fietsendiefstal	5.000
Samen Veilig Ondernemen	15.000
TOTAAL	1.289.000

⁹ Vaste personele kosten zijn niet in dit budgetoverzicht opgenomen.

Bijlage 1: Afkortingenlijst

APV	Algemene plaatselijke verordening
BIT	Bestuurlijk Interventie Team
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CSG	Centrum Seksueel Geweld
CSV	Crimineel samenwerkingsverband
DHW	Drank- en Horecawet
DOM	Drank onder Minderjarigen
DOR	Digitaal Opkopingsregister
HALT	Het ALternatief
HIC	High Impact Crimes
HRM	Human Resource Management
IVH	Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid
KHN	Koninklijke horeca Haarlem
MDA	Multidisciplinaire aanpak
MDCK	Multi-Disciplinair Centrum Kindermishandeling
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OMG	Outlaw Motorcycle Gang
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RPC	Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing
RUPS	Regeling uitstapprogramma Prostituees
SIV	Samenwerkingsverband Integrale Samenwerking
SVO	Samen Veilig Ondernemen
VIOS	Veiligheid in en om scholen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRK	Veiligheidsregio Kennemerland
Wet BIBOB	Wet Bestuurlijke integriteitsbeoordeling openbaar bestuur
WIV	Werkgroep Integrale Veiligheid

Bijlage 2: Handhavingsprioriteiten per wijk

Wijk	Prioriteit 1	Prioriteit 2	Prioriteit 3
<i>Centrum</i>			
Oude stad	Dak- en Thuislozen	Rijdend verkeer (in voetgangersgebieden)	Jeugd
<i>Noord</i>			
Delftwijk	Jeugd	Afval	Rijdend verkeer
Indischewijk	Parkeren	Honden	Afval
Spaarndam	Parkeren	Aanhangers	Honden
Te Zaanenkwartier	Jeugd	Honden	Aanhangers
Ter Kleefkwartier	Fietsen (weesfietsen en wrakken)	Jeugd	Parkeren
Transvaalwijk	Afval	Fietsen (weesfietsen en wrakken)	Rijdend verkeer
Vogelenwijk	Parkeren	Afval	Honden
Vondelkwartier	Jeugd	Parkeren	Afval
<i>Oost</i>			
Amsterdamsewijk	Jeugd	Afval	Parkeren
Parkwijk	Jeugd	Rijdend verkeer	Honden
Slachthuiswijk	Afval	Aanhangers	Parkeren
Waarder- en Veerpolder	Aanhangers en wrakken	Opslag Zeecontainers en overige materialen	Parkeren
<i>Schalkwijk</i>			
Boerhaavewijk	Afval	Fietsen	Parkeren
Europawijk	Afval	Jeugd	Honden
Meerwijk	Rijdend verkeer	Parkeren	Jeugd
Molenwijk	Afval	Jeugd	Rijdend verkeer
<i>Zuidwest</i>			
Duinwijk	Jeugd	Honden	Parkeren
Haarlemmerhoutkwartier	Jeugd	Afval	Honden
Houtvaartkwartier	Jeugd	Afval	-
Zijlwegkwartier	Jeugd	Fietsen	Afval